Muallim Abdülbaki

CUMHURİYET ÇOCUĞUNUN DİN DERSLERİ

Atatürk Dönemi Ders Kitabı

Maarif Vekâleti Talim ve Terbiye Dairesi'nin
88 numaralı kararile İlkmekteplere
ve Köymekteplerine kabul edilmiştir.

KAYNAK YAYINLARI

CUMHURİYET ÇOCUĞUNUN DİN DERSLERİ

Atatürk Dönemi Ders Kitabı

ABDÜLBAKİ GÖLPINARLI

Maarif Vekaleti Talim ve Terbiye Dairesi'nin 88 numaralı kararile İlkmekteplere ve Köymekteplerine kabul edilmiştir.

Büyük Devrimci Atatürk'ün önderliğindeki Türkiye'de, 1927-1931 yıllarında, ilkokulların 3., 4. ve 5. sınıflarında okutulan Din Dersleri kitaplarını, tek bir kitapta toplayarak sunuyoruz. Kitapların başlığında, "Cumhuriyet Çocuğunun Din Dersleri" yazıyor. Bu başlık şöyle de okunabilir: Kemalist Cumhuriyet'in çocuklarına öğrettiği din dersleri... Örneğin 3. sınıf kitabının başında yer alan, Din Dersleri Programında, şu talimat yer almaktadır: "Yalnız tarihi hakikatler söylenecek, mucizelerden ve harikulade menkıbelerden bahsolunmayacaktır." 5. sınıf kitabının "Din İşleri Dünya İşlerinden Ayrıdır" başlıklı bölümü ise, Cumhuriyet Devrimi'nin laiklik anlayışını, çok güzel anlatmaktadır. İslamiyette ruhban sınıfının bulunmadığı sürekli vurgulanmaktadır.

Din Dersleri, dini imanla birlikte, milli imanı ve Cumhuriyet Devrimi'ne bağlılığı işlemektedir. Vatan ve millet sevgisi, bilimin yol göstericiliği, akılcılık, bağnazlığın ve hurafenin reddi, kardeşlik, eşitlik, hoşgörü, elbirliği, kamuculuk, dayanışma, temizlik gibi Cumhuriyet değerleri aşılanmaktadır.

Kaynak Yayınları olarak, bu kitabı yayımlarken, aynı zamanda bir kampanya da başlatıyoruz: Din dersleri kitapları değiştirilmeli ve ilkokullarda Atatürk döneminin din dersi olan elinizdeki kitap okutulmalıdır.

© Bu kitabın yayın hakları
Analiz Basım Yayın Tasarım Gıda Ticaret ve Sanayi Ltd. Şti.nindir.
Birinci Basım: Tefeyyüz Kitaphanesi, 1927-1931
İkinci Basım: Nisan 2005
Teknik Hazırlık: Analiz Basım Yayın
Baskı: Analiz Basım Yayın
ISBN: 975-343-418-9
KAYNAK YAYINLARI: 414

ANALİZ BASIM YAYIN TASARIM GIDA
TİCARET VE SANAYİ LTD. ŞTİ.
Meşrutiyet Cad. Kardeşler Han No: 12/3
34430 Galatasaray-İstanbul
web adresi: www.kaynakyayinlari.com
e-posta: iletisim@kaynakyayinlari.com
Tel: (0212) 252 21 56-99 Faks: (0212) 249 28 92

İnternet Ortamına Taşıyan:
1001 Kitap - www.1001Kitap.com

İÇİNDEKİLER

KAPAK

SUNUŞ

DİN DERSLERİ PROGRAMI
3. Sınıf
- Cami
- Müezzin, İmam, Cemaat
- Bayramlarımız
- Bayramlarda Ne Yapılır?
- İman
- Bugünkü Türklerin Dini
- Hazreti Muhammet
- Muhammet'in Peygamberliği
- Hicret
- Müslümanlığın Etrafa Yayılması
- Peygamberin Son Haccı ve Ölümü
- Peygamberin Ahlakı
- Allah'a İman
- Allah Sevgisi

DİN DERSLERİ PROGRAMI
4. Sınıf
- Kimsenin İnancına Karışmamak
- Hayırlı İnsan Olmak
- Nasıl Hayır İşlemeliyiz?
- İslam Dini ve Ahlak
- Çalışmak
- Tevekkül
- Şükür
- İslamlık, İnsanlarla İyi Geçinmek, Hayırlı Olmaktır
- İslamlık Bağnazlığı Yasaklar
- Din Sahtekârlığı, İkiyüzlülük
- Hazreti Muhammet "Aleyhisselâm"
- Ehli Beyt, Eshap
- Hatice

DİN DERSLERİ
MÜFREDAT PROGRAMI
Beşinci Sınıf
- İslam Dininde Akıl Her Şeyden Üstündür
- Müslümanlıkta Saçma Şeylere İnanç Yoktur
- Cumhuriyet Devrinde Müslümanlık
- Din İşleri, Dünya İşlerinden Ayrıdır

Müslümanlıkta Allah'la Kul Arasına Kimse Giremez
Dünyadaki Müslümanlar
Müslüman Milletlerin İçinde En Kuvvetli Millet Türklerdir
Her Millet, Allah'a Kendi Dili ile Hitap Eder
Kur'an'ı Kerim'deki Sözlerden
Müslümanlar Allah'ı Nasıl Tanır?
ÖZYAŞAMÖYKÜSÜ

SUNUŞ

Büyük Devrimci Atatürk'ün önderliğindeki Türkiye'de, 1927-1931 yıllarında, ilkokulların ve köy mekteplerinin 3., 4. ve 5. sınıflarında okutulan Din Dersleri kitaplarını, tek bir kitapta toplayarak sunuyoruz. Üç kitap birbirini tamamlıyor.

Din Dersleri kitapları, 1927-28 yıllarında Osmanlıca harflerle, 1929-1931 yıllarında ise yeni Türk harfleriyle basılmış. Eski ve yeni yazılı basımları karşılaştırdık ve içeriklerinin aynı olduğunu saptadık.

Kitapların başlığında, "Cumhuriyet Çocuğunun Din Dersleri" yazıyor. Yani herhangi bir çocuğun değil, Cumhuriyet çocuğunun! Bu başlık şöyle de okunabilir: Kemalist Cumhuriyet'in çocuklarına öğrettiği din dersleri... Örneğin 3. sınıf kitabının başında yer alan, Din Dersleri Programı'nda, şu talimat yer almaktadır: "Yalnız tarihi hakikatler söylenecek, mucizelerden ve harikulade menkıbelerden bahsolunmayacaktır." 5. sınıf kitabının "Din İşleri Dünya İşlerinden Ayrıdır" başlıklı bölümü ise, Cumhuriyet Devrimi'nin laiklik anlayışını, çok güzel anlatmaktadır. İslamiyette ruhban sınıfının bulunmadığı, sürekli vurgulanmaktadır. Din Dersleri, dini imanla birlikte, milli imanı ve Cumhuriyet Devrimi'ne bağlılığı işlemektedir. Vatan ve millet sevgisi, bilimin yol göstericiliği, akılcılık, bağnazlığın ve hurafenin reddi, kardeşlik, eşitlik, hoşgörü, elbirliği, kamuculuk, dayanışma, temizlik gibi Cumhuriyet değerleri aşılanmaktadır.

Bugünkü adıyla Milli Eğitim Bakanlığı'nın onayı, kitapların kapağında iri harflerle şöyle belirtilmiş:

"Maarif Vekâleti Talim ve Terbiye Dairesi'nin 88 numaralı kararile
İlk Mekteplere ve Köymekteplerine kabul edilmiştir."

Kitabın yazarı, Muallim Abdülbaki, Soyadı Kanu-nu'ndan sonraki adıyla Abdülbaki Gölpınarlı'dır.

Ancak kitaba damgasını vuran, o zamanki Cumhuriyet yönetimidir. Yazarın özgeçmişini kitabın son sayfalarında bulacaksınız.

"Cumhuriyet Çocuğu'nun Din Dersleri" kitabı, ilkokullarda ve köy okullarında okuyan çocukların anlayacağı, sade ve canlı bir dille yazılmış. O nedenle 70 yıl sonra bugün, kolayca anlaşılabiliyor. Artık kullanılmayan sözcükler dışında dilini aynen koruduk.

Kitabı tarihsel süreç içindeki yerine oturtmak için, Cumhuriyet tarihi boyunca din derslerinin serüvenini burada özetliyoruz:

1927 yılından başlayarak din dersine katılma, öğrenci velilerinin onayına bağlanmıştır. Ders saatleri 1926-1927 yıllarında, ilkokulların 2. ve 3. sınıflarında haftada ikişer saat, 4. ve 5. sınıflarda ise bir saat idi.
1929 yılında, ilkokul 3., 4. ve 5. sınıflarda ve ortaokulların ilk iki sınıfında birer saat din dersi veriliyordu. Öğretmen okullarının 6. ve 7. sınıflarında ise, haftada iki saat din dersi vardı.

1931-32 yıllarında ortaokul düzeyindeki okullarda din dersi kaldırıldı. İlkokullarda ise, din dersinin verilmesi sadece tavsiye ediliyordu.

Din dersi, 1935'te ilkokullardan da kaldırıldı; din eğitimi aileye bırakıldı.

Bu süreç, 1928 yılında, "Devletin dininin İslam olduğu" ibaresinin Anayasa'dan çıkarılmasıyla bağlantılıydı. Laiklik, 1937 yılında Anayasa hükmü oldu.

İkinci Dünya Savaşı sonrasında başlayan Küçük Amerika süreciyle birlikte, Milli Eğitim Bakanlığı, 1947 yılında, isteyen vatandaşların "Özel Din Seminerleri" açabileceğini öngören bir kararname yayımladı. Bu seminerlerde din dersi öğretmenleri, imamlar ve hatipler yetiştirilecekti. Seminer, ortaokuldan sonra beş yıl, liseden sonra iki yıl olacaktı.

1948-49 yıllarından başlayarak, ilkokulların 4. ve 5. sınıflarına isteğe bağlı olarak din dersi konuldu.

Demokrat Parti iktidarının kurulmasıyla, 1950 yılı Ekim ayında getirilen bir değişiklikle, o zamana kadar anne babanın istek dilekçesiyle verilen din dersi, bütün öğrencilere verilir hale getirildi. Ancak çocuklarına din dersi istemeyen anne ve babalar, dilekçe vereceklerdi.

1956-57 döneminde ortaokulların ve dengi okulların 1. ve 2. sınıflarına, 1967-68 yılında ise lise ve dengi okulların 1. ve 2. sınıflarına seçmeli olarak din dersi konuldu.

12 Eylül rejimi, din derslerini ilkokul, ortaokul ve liselerde zorunlu kıldı.

Din dersinin zorunlu olması kuşkusuz laikliğe aykırıdır.

Ancak bugün ilkokullarda din dersi okutulduğuna göre, içeriği elinizdeki kitaptaki gibi

olmalıdır. Din dersleri isteğe bağlı olarak okutulduğu zaman da, bu kitap esas alınmalıdır. En doğrusu, başta İslamiyet olmak üzere, dinlerin, bilimsel olarak Tarih, Felsefe ve Sosyoloji dersleri içinde öğretilmesidir.

Kaynak Yayınları olarak, bu kitabı yayımlarken, aynı zamanda bir kampanya da başlatıyoruz:

Din dersleri kitapları değiştirilmeli ve ilkokullarda Atatürk döneminin din dersi olan elinizdeki kitap okutulmalıdır.

Kampanyamıza, kitabın başlığındaki gibi, "Cumhuriyet Çocuğunun Din Dersleri Kampanyası" adını veriyoruz.

Cumhuriyet'in eğitimcilerini, öğretmenlerini, aydınlarını ve bütün Cumhuriyet yurttaşlarımızı bu kampanya için göreve çağırıyoruz.

KAYNAK YAYINLARI
23 Nisan 2005

CAMİ

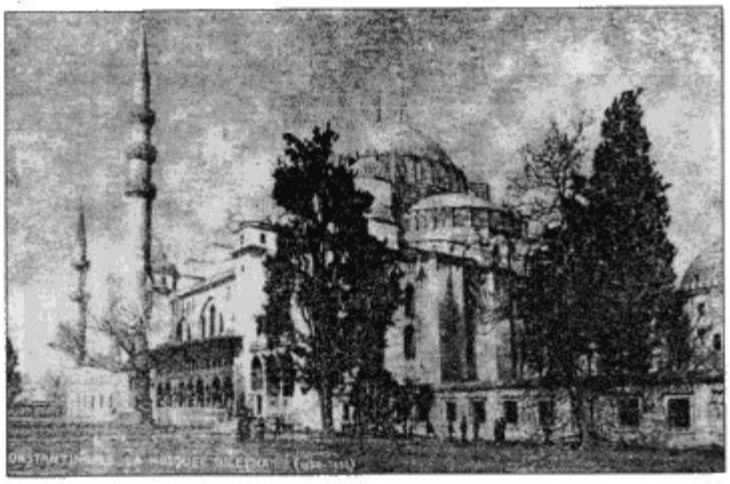
Müslümanların Allah'a ibadet için toplandıkları yerlere "cami" denir. Cami, okul gibi hepimizin, bütün milletin malıdır. İçindeki eşya da öyledir.

Allah'a evlerimizde de ibadet edebiliriz. Fakat Allah, camideki ibadeti daha çok sever. Çünkü onun faydası daha çoktur. Oradaki büyüklerden din işlerini öğreniriz. Birbirimizi tanır, sevişiriz. Birbirimizin halini anlarız. Birbirimize faydamız dokunur. Zaten Müslümanlık, ayrılık dini değil, topluluk dinidir.

Camiye üstü başı temiz adamlar girebilir. Oraya girenler, yerdeki halıları, kilimleri kirletmemeye dikkat etmelidir. Cami, Allah evi demektir. Oraya büyük adamların yanına girer gibi girmeliyiz. Şapkamızı, şapka koyulan yerlere, ayakkabılarımızı da ayakkabı yerlerine bırakmalıyız. Büyük bir kimsenin yanına başımız kapalı çıkamadığımız gibi, camilere de başı kapalı girmemeliyiz.

Dinimiz, bize daima temizliği ve medeniyete uymayı emrettiği için camilere tam medeni ve temiz bir insan gibi girmeli ve namazımızı kılıp çıkmalıyız.

Süleymaniye Camii

Süleymaniye Camii

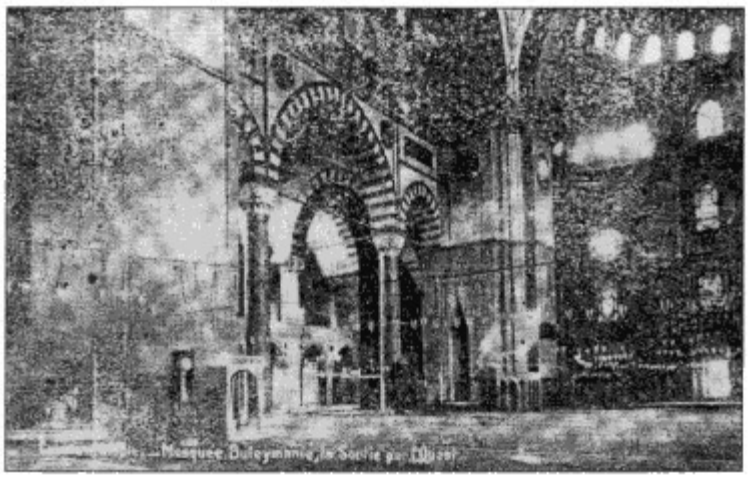
MÜEZZİN, İMAM, CEMAAT

Camilerin minarelerini hepiniz bilirsiniz. Namaz vakitlerinde güzel sesli kimseler minarelerde ezan okuyarak bizi camiye çağırırlar. Bunlara müezzin denir.

Müezzinler, caminin içinde de "mahfel"de Kur'an ve namaz dualarını okurlar.

Namaz kıldıran adama "imam", imamla beraber namaz kılan kimselere "cemaat" denir. Namaz kılınırken imam mihrapta bulunur. Müslümanlıkta, Hıristiyanların papazları gibi ayrıca din büyükleri yoktur. Herkes birdir. Namaz kılmasını bilen her Müslüman, imamlık ve müezzinlik yapabilir, ezan okuyabilir; halbuki Hıristiyanlar böyle değildir. Papazları olmazsa ibadet edemezler. Mihrabın yanındaki merdivenli, yüksek yer minberdir. Cuma günleri imam efendi oraya çıkıp Müslümanlara nasihat eder, nutuk verir. Bu nutka "hutbe" derler.

Cuma günleri, Müslümanların günüdür. O gün her yer tatildir. Herkes, camiye gidip Allah'a ibadet ettikten sonra gezer, eğlenir, bir haftalık yorgunluğunu çıkarır.

Mihrap ve minber "Süleymaniyye Camii"

BAYRAMLARIMIZ

Bayram günleri, bizim en büyük sevinç günlerimizdir. Milli bayramlarımızın en şereflisi, Ekim'in 29. günüdür. O gün, Cumhuriyet ilan edildi. Zalim padişahları başımızdan attık. Türk milleti, ilerleme yoluna girdi, hakiki medeniyeti kabul ettik. O günden sonra artık, millet kendi kendisini idareye başladı.

Nisan'ın 23. günü de büyük bir bayramımızdır. Yunanlılar, memleketlerimize saldırırken, vatanını seven hamiyetli Türkler o gün Ankara'da toplanmışlar, Büyük Millet Meclisi'ni açmışlar, milletin başına geçip İstiklal Harbi'ne girişmişlerdir.

Yunanlıları memleketimizden kovan, düşmanlara yardım eden hain padişahla soysuz vatansızları ülkemizden süren, Cumhuriyet'i ilan eden büyük Gazi, 23 Nisan'da Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin başına geçmiş, fedakâr ve vatansever arkadaşlarıyla birleşip çalışmaya başlamıştı. Bu kadar fedakârlıklar hep bizim için yapıldığından, 23 Nisan, çocuk bayramıdır. Biz de, bizden sonra gelecekler için böyle çalışmalıyız. Düşmanlar tarafından alınan, birçok zulüm gören İzmir, İstanbul, Adana, Edirne gibi şehirler de anavatana kavuştukları, kahraman ordumuzun gayretiyle düşmandan kurtuldukları günleri kendilerine "Kurtuluş Bayramı" yapmışlardır.

Bunlar, bizim milli bayramlarımızda. Bunlardan başka bir de dini bayramlarımız vardır. Ramazandan sonra Allah'ın emrini yerine getirdiğimiz için üç gün "Şeker Bayramı" yaparız. Dini bayram olarak bir de "Kurban Bayramı" vardır.

BAYRAMLARDA NE YAPILIR?

Bayramlarda toplar atılır, davullar çalar, herkes sevinç içindedir. Okullar tatildir. Yıkanır, temizlenir, yeni elbisemizi giyer, saçımızı tarar, süsleniriz.

Dini bayramların ilk günü, sabahleyin camiye gider, bayram namazını kılarız. İmam, bayram namazında, cuma günleri olduğu gibi, hutbe okur, camidekilere bayramı anlatır. Herkes "Allahü ekber Allahü ekber, lâilâhe illâllahü vallahü ekber, Allahü ekber ve lillâhilhamt", yani "Allah büyüktür, Allah büyüktür, Allah'tan başka Allah yoktur, Allah birdir. Allah büyüktür, Allah'a hamdolsun!" diye bir ağızdan tekbir alır, Allah'ın büyüklüğünü söyler.

Namazdan sonra herkes birbirini tebrik eder. Akrabalarımızı, öğretmenlerimizi, arkadaşlarımızı ziyaret eder, bayramlarını kutlarız. Böylece birbirimize sevgimiz çoğalır, konuşur, sevişiriz. Kurban bayramında zengin olanlar kurban keserler, komşularına, fakirlere dağıtırlar. Fakat bizim seneden seneye fukaraya vereceğimiz bir parça etten ne olacak?

Şeker bayramında da fakirlere sadaka verilir. Bu yirmi otuz kuruşu alan fakir, bir sene bununla geçinemez ya. Hepimiz bir araya gelsek paralarımız çoğalır. Yapacağımız hayır, daha büyük ve faydalı olur.

Onun için şeker bayramındaki sadakaları, memlekette böyle hayır işleriyle uğraşan cemiyetlere, mesela, savaşta yaralılarımıza, barışta malul gazilerimize, şehit yavrularına bakan, okullardaki fakir çocuklara yemek veren "Hilali Ahmer"e (Kızılay); küçük ve anasız babasız çocukları büyütüp adam eden "Himayei Etfal"e (Çocukları Koruma Cemiyeti); yersiz yurtsuz fakirlere bakan "Darülaceze"ye (Acizler Yurdu); vatanımızı düşmanlardan koruyan uçakları alan ve en hayırlı bir cemiyet olan "Tayyare Cemiyeti"ne, yahut özel hastaneler gibi, yetim yurtları gibi hayırlı bir yere vermeliyiz. O vakit, hem yaptığımız hayır yerinde bir hayır olur, hem de bu cemiyetlerin yapacağı işler kolaylaşır.

Kurban bayramlarında da bir kurban keserek kendimiz yiyeceğimize, muhtaç olmayan komşularımıza dağıtacağımıza, kurban paralarını bu cemiyetlerden birine verirsek, Allah daha çok razı olur.

İMAN

Camilerde toplanan, bayramlarda birbirinin bayramını kutlayan insanların duyguları, inandıkları şeyler, hep birdir. Bunları birleştiren, Müslümanlıktır.

Müslümanlık, Allah'a ve Müslümanlığı öğreten Peygamberimize inanmaktır. Allah'a ve Peygamber'e inanmaya "iman" deriz. Allah, bu kâinatı, bizi yaratan "kudret sahibi"dir. Onun ne olduğunu, nasıl olduğunu biz tamamıyla bilemeyiz. O, çok büyüktür.

Allah'ın emirlerini insanlara "peygamberler" söyler. Birçok peygamber gelip geçmiştir. Müslümanlar bunların hepsine inanırlar ve bunların dininde olanların imanına, inancına hürmet ederler. Peygamberlerin sonu ve en büyüğü, insanlara İslam dinini öğreten, İslam imanını bildiren "Hazreti Muhammet'tir.

İşte bunlara inanan, iman eden kimse Müslümandır. İman sahibi olanların güzel huylu ve milletine, vatanına, bütün insanlara hayırlı olmaları, Peygamber'in söylediği şeyleri yapmaları lazımdır. Çünkü İslam dini, millet ve vatan sevgisi ve ahlak güzelliği üstüne kurulmuştur.

Peygamberimize bir gün "Din nedir?" diye üç kere sormuşlar da, Peygamber, üç soruya da "Ahlak güzelliğidir" demiştir. Şu halde ahlakı fena olan adamlar, Müslümanım deseler de, imanları kuvvetli değildir.

Görüyorsunuz ya çocuklar, iman, insanları birleştiriyor, insanlara kuvvet ve neşe veriyor. Allah'a, Peygamber'e, İslam dinine iman, dini imandır.

Bizim bir de milli imanımız vardır. Biz Türküz. Türkler medenidir. Milletimiz, daima ileri gidecek, düşmanlarımızı alt edecektir. Türk adı anılınca göğsüm iftiharla kabarır, başım yükselir. Milletime, vatanıma faydası dokunanları severim. Mübarek yurduma fenalık edenleri hiç sevmem.

İşte bu milli iman, bizi yaşatacak, ilerletecek imandır. Bugün Türkiye Cumhuriyeti hükümetine tabi olanların hepsini bu iman birleştiriyor.

Biz bu milli imanı, büyük Cumhurreisimiz Gazi Mustafa Kemal Hazretleri'nin ve onun vatansever arkadaşlarının gayretiyle, Cumhuriyet sayesinde kazandık. Şimdi hepimiz neşe içindeyiz. Kalbimiz kuvvetli. Bize bu imanı veren Cumhuriyet'e dört el ile sarılacağız, onu yaşatacağız, biz Cumhuriyet çocuklarının en büyük milli vazifesi budur.

Yaşasın Cumhuriyet ve Gazi Cumhurreisimiz!..

BUGÜNKÜ TÜRKLERİN DİNİ

Çocuklar, atalarımız, Müslümanlık çıkınca bu dine uymuşlar, Müslüman olmuşlardır. Biz de Müslümanız. Bugünkü Türklerin dini İslam dinidir. İslam imanı, dini ve milli iman, bizi birbirimize bağlıyor. İslam imanını bundan evvelki derste öğrenmiştiniz. Allah'ın varlığına ve birliğine inanan, Allah'ın emirlerini insanlara söyleyen, İslam dinini öğreten peygamberlerin sözlerine inanan, Müslüman olmuş olur. Şu iki söz İslam imanını bildirir:

"Lâ ilahe illallah Muhammedün resulûllah"

Türkçesi, "Allah birdir, ondan başka Allah yoktur. Muhammet de Allah'ın peygamberidir" demektir.

İşte bu sözlerin anlamına inanan kimse, Müslümandır. Görüyorsunuz ya çocuklar, Müslümanlık en kolay, en doğru bir dindir. Müslümanların kutsal kitabı, "Kur'anı Kerim"dir. Allah'ın emirleri bu kitapta yazılıdır. Biz Kur'an'ı Kerim'e çok hürmet ederiz. Bütün ahlak güzelliklerini bize öğreten, bu kutsal kitaptır.

HAZRETİ MUHAMMET

İslam dinini insanlara öğreten Hazreti Muhammet, Arabistan'da "Mekke" şehrinde doğdu. Kendisi doğmadan babası "Aptullah" ölmüştü.

Mekke'nin havası sıtmalı ve hastalıklı olduğundan, annesi "Amine", Muhammet'i sütanneye verdi. Muhammet'in sütannesi, havası sağlam köylerden birinde oturuyordu. Çocuğu kendi köyüne götürdü.

Minimini ve sevimli çocuk, güzel meralarda, havası sağlam köylerde sağlıklı ve gürbüz bir şekilde büyümeye başladı. Sütannesi bu güzel yavruyu çok sevdiğinden, annesinden izin alarak tam dört yaşına kadar Mekke'ye yollamadı.

Muhammet, sağlam ve temiz hava sayesinde hiç hastalık görmeden büyüdü. Mekke'ye gelince, dedesi, çocuğa yetimlik acısı duyurmamak için onu yanına aldı.

Muhammet, yedi yaşına gelince annesi de öldü. Çocuk, dedesinin, bu mübarek ihtiyarın yanında öksüzlük acılarını unutuyordu. Dedesinin vefatından sonra amcasının yanına gitti. Artık Muhammet büyümeye başladı. Muhammet'in kabilesi Mekke'nin en şerefli bir kabilesiydi. Amcası da ticaretle uğraşıyordu. Muhammet, amcasının kervanları ile civardaki şehirlere gidip gelmeye başladı. Bu seyahatler Muhammet'in fikrini açıyordu. O vakitlerde Araplar hiç medeniyet bilmezlerdi; cahil, vahşi bir haldeydiler. Taşlara, putlara taparlar, kızlarını diri diri toprağa gömerlerdi.

Açık fikirli Muhammet bu hallerden çok sıkılır, milletini doğru yola götürmeyi kendi kendine düşünürdü.

Artık tamamıyla büyümüş olan genç Muhammet'i milleti çok severdi. O hiç yalan söylemezdi, düşünceleri daima doğruydu. Muhammet de amcası gibi ticaretle uğraşmaya başlamıştı. Bu sıralarda çok zengin ve iyi huylu bir kadın olan "Hatice" ile evlendi. Görüyorsunuz ya çocuklar, Peygamberimiz öksüz olarak büyüdü. Fakat çok çalışkandı. Hiçbir şeyden yılmazdı. Ticarete atıldı, doğruluğu ile kendini milletine sevdirdi. Kendi ekmediğini kendi çıkardı. Kimseye boyun eğmedi.

Yetimler, öksüzler de hiç mahzun olmamalı. Ne yapalım, herkes analı babalı büyümez ya; onlar da Peygamberimiz gibi hiç yılmadan çalışırlarsa muhakkak kazanacaklardır. Gördünüz ya yavrularım, Peygamber'e dedesi, amcası da küçükken yardım ettiler. İşte biz de bu mübarek kimseler gibi kimsesiz yavrularımıza yardım etmeliyiz. Daha önce gördüğünüz "Çocukları Koruma Cemiyeti"ne üye olur, bağışta bulunursak, bu yardımı iyi bir şekilde yapmış oluruz.

MUHAMMET'İN PEYGAMBERLİĞİ

Çocuklar, size geçen derste söylediğim gibi, Muhammet, milletinin fena âdetlerinden çok sıkılıyordu. Bunları doğru yola götürmeyi istiyordu.

Peygamberimiz, İslam dinini insanlara anlatmaya, "Bu taş parçalarına, putlara tapınmayın, bunlardan insana ne iyilik gelir, ne de fenalık. Allah birdir ve büyüktür" demeye başladı. O vakit, kendisi kırk yaşına gelmişti. Mekkeliler evvela Muhammet'in sözlerine hiç önem vermediler. "Zavallı, hastalandı, aklını bozdu" dediler. Fakat Muhammet'in doğruluğunu, hiç yalan söylemediğini, doğru düşünceli olduğunu bilenler, kendisi ile en sıkı konuşanlar, birer ikişer Peygamber'in dinine girmeye, Müslüman olmaya başladılar.

Karısı Hatice, amcasının oğlu Ali, arkadaşı Ebu Bekir, en evvel Müslüman olanlardandır.

Müslümanlar çoğalmaya başladıkça, körü körüne babalarından gördükleri âdetlere saplanmış, bağnaz Araplar, Müslümanlardan korkmaya, onlara eziyet etmeye başladılar. Hatice, kocasına bu sıkıntılı zamanlarda teselliler verir, tatlı sözlerle gönlünü alırdı. Fakat amcası ve sevgili karısı ölünce Muhammet, pek yalnız kaldı, Araplar kendisini öldürmeye bile niyet ettiler.

HİCRET

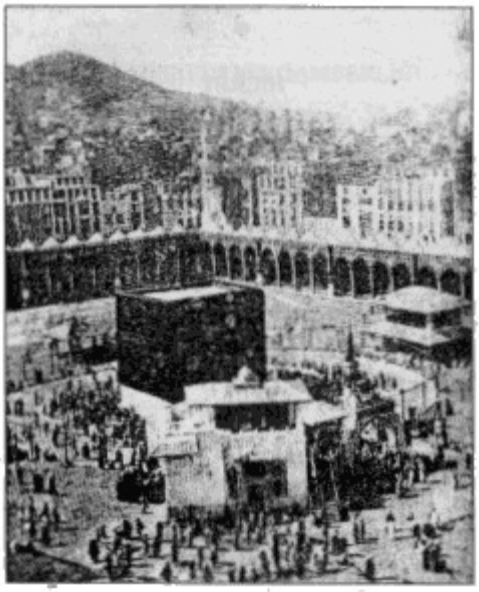
Hazreti Muhammet, Arapların bu korkunç niyetlerinden yılmadı; bu güçlükler, kendisinin kuvvetini, neşesini artırdı. Mekke şehri, o zamanlarda Arapların dini merkeziydi. Her sene civardan binlerce adam gelir, kutsal bir mabet olan Kabe'yi ziyaret ederler, buradaki büyük putlara kurban keserlerdi.

Muhammet, bu mevsimlerde halka Kur'an okur, Müslümanlığın büyüklüğünü anlatır, "Putlara tapmayın, kız çocuklarınızı topraklara gömmekten vazgeçin, doğru sözlü, güzel huylu olun, bir olan Allah'a inanın!" diye onlara nasihat ederdi.

Bu güzel sözler, Medinelileri etkilemişti. Birkaç tanesi Müslüman oldu, Peygamber, onları Medinelilere Müslümanlığı öğretmek için öğretmen yaptı. Ertesi seneye kadar Medine'deki Müslümanlar çoğaldı.

Nihayet, Medineliler Peygamber'i Mekkeli Müslümanlarla beraber şehirlerine çağırdılar.

Kâbei Muazzama

Kâbei Muazzama

Peygamber, bu teklifi kabul etti. Meseleyi Müslümanlara söyledi. Onlar da birer birer Medine'ye gitmeye başladılar. Mekkeliler işi anladılar. Hemen hemen yalnız kalmış olan Muhammet'i öldürecekleri gece, Hazreti Muhammet, arkadaşı Ebu Bekir'le beraber Mekke'den çıktı, bir mağarada gizlendi. Yatağına amcasının oğlu Ali'yi yatırmıştı.

Çocuklar, Hazreti Ali'deki fedakârlığa bakınız ki, öyle tehlikeli bir zamanda inandığı fikir uğruna ölümü göze alıyor. Ebu Bekir'in fedakârlığı da ondan aşağı değil. Düşmanların kanına susadıkları bir zatla beraber gitmeyi canına minnet biliyor. Peygamber, arkadaşı ile beraber birkaç gece mağarada kaldı. Ebu Bekir'in kızı gizlice bunlara yiyecek getirirdi. Putlara tapan Araplar, müşrikler, Hazreti Muhammet'i çok aradılarsa da bulamadılar.

Nihayet Peygamber, mağaradan çıkıp selametle Medine şehrine girdi. Medineliler bu mübarek misafirleri büyük şenliklerle karşıladılar. Peygamber, Medine'ye yerleşip, orada bir cami ve etrafına evler yaptırdı. Şehrin civarında bataklıklar vardı. Halk sıtmadan kınlıyordu. Bataklıkları temizlettirdi. Şehir, günden güne büyüyor ve güzelleşiyordu.

Artık, Müslümanlığın bir merkezi olmuş, Peygamber, kendine bir vatan bulmuştu. Bu şekilde, bugünden sonra Müslümanlık, etrafa yayılmaya başladı.

İşte görüyorsunuz ya çocuklar, vatansız din olmuyor. Biz de İstiklal Harbi'nde çalışmasaydık, vatanımızı kurtarmasaydık, bugün ne hükümetimiz kalırdı, ne milletimiz.

Peygamber'in hayatı, hareketleri bize bir örnek olmalıdır. Peygamber'in Medine'ye gitmesine "Hicret" derler. Müslümanlığın yayılması, Hicret'ten sonra olduğundan, Araplar bu günü kendilerine yılbaşı yapmışlardır.

MÜSLÜMANLIĞIN ETRAFA YAYILMASI

Hazreti Muhammet Medine'ye geldikten sonra müşrikler artık Müslümanlığın büsbütün ilerleyeceğini anladılar. Müslümanlarla savaşmaya karar verdiler.

Peygamber, bunlara karşı koydu, savaşlarda ordularını bozdu. Son defa olarak Mekkeliler bütün kabilelerle birleşip Medine'yi almaya gidiyorlardı. Hazreti Muhammet, yanındakilerle konuşup görüştükten sonra arkadaşlarından birinin fikrini kabul etti; Medine'nin etrafına geniş bir hendek kazıldı. Mekkeliler, Medine'yi kuşatmaya gelince, o vakte kadar hiç görmedikleri hendekten geçemediler, savaşta da mağlup oldular, çekilip gittiler.

Görüyorsunuz ya çocuklar, Peygamberimiz, her işi fikrine inandığı arkadaşları ile görüşerek, onların düşüncelerini, isteklerini anlayarak yapıyor, yenilikleri hemen kabul ediyor, bu sayede de düşmanlara galip geliyor.

Bu savaştan sonra Mekkeliler bir daha Medine'ye gelmeye cesaret edemediler. Epeyce bir zaman barış içinde geçti. Peygamber, barış zamanlarında boş durmadı; silahlarını çoğalttı. Civardaki kabileler de Müslüman olmaya başlamışlardı. Mekkeliler, Medine hükümetini tanımaya mecbur olmuşlardı. Aralarında bir de barış antlaşması yapılmıştı. Fakat Mekkeliler, bu antlaşma şartlarını bozdular. Peygamber de esasen hazırlığını bitirmişti. Büyük bir ordu ile Mekke'ye yürüdü. Mekkeliler, karşı durmaya cesaret edemediler. Savaş olmadan Mekke Peygamber'e teslim oldu.

Hazreti Muhammet, şehre girince Kabe'yi ziyaret etti. Putları birer birer attı. Bu taş parçalarına tapınan, kurbanlar kesen müşrikler de görüp inandılar ki, putlar ne hayra yarıyor, ne şerre... O zamana kadar bunlara tapındıklarından utandılar; birçoğu Müslüman oldu.

Hazreti Muhammet, vaktiyle kendini öldürmeye niyet eden, kanına susayan düşmanlarının hepsini affetti. Ne büyüklük değil mi?..

Peygamber, Mekke'de bir ay oturduktan sonra gene Medine'ye döndü. Artık herkes Müslümanlığın büyüklüğünü anlamıştı. Arap kabilelerinin birçoğu Müslüman olmak istiyorlardı. Hazreti Peygamber, bunlara öğretmenler yolladı. Civardaki valilere de mektuplar ve elçilerle Müslümanlığı anlattı.

Hemen hemen bütün Arabistan Müslüman olmuştu...

PEYGAMBERİN SON HACCI VE ÖLÜMÜ

Hazreti Muhammet, altmış üç yaşına gelmişti. Kırk yaşından beri milletin rahatı için durmadan, dinlenmeden çalışan bu büyük zat, vazifesini tamamıyla yaptığını anlıyordu. Son defa olarak kendisine inananları, dinine uyanları görmek istedi. Kabe'yi ziyarete gideceğini ilan etti.

Binlerce Müslüman, Peygamber'in güzel yüzünü görmek, tatlı nasihatlerini dinlemek için Mekke'ye gittiler. Peygamber de Mekke'ye gidip Müslümanlarla beraber Kabe'yi ziyaret etti. Etrafında toplananlara uzun bir nutuk verdi. Dedi ki:

"Hepiniz kardeşsiniz, bütün Müslümanlar birbirinin kardeşidir, birbiriyle eşittir. Aranızda ayrılık yoktur.

Kadınlarınıza hürmet edin, onların da sizin üstünüzde hakları vardır.

Hizmetçilerinize iyi davranın, onlara yediğiniz şeylerden yedirin, giydiğiniz elbiseyi giydirin!..

Fukaraya yardım edin, onlara borç para verirseniz fazlası ile almayın, yani faiz almayın..."

Bu son ziyaretten sonra Medine'ye gelen Peygamber hastalandı. Hasta iken bile camiye gider, Müslümanlara güzel güzel nasihatler ederdi.

Nihayet, bir Pazartesi günü öğle vaktinde vazifesini yaptığına emin olarak vefat etti. Mezarı Medine'dedir.

Peygamber'in vefatından sonra Müslümanlar toplanarak kendilerine bir cumhurreisi seçtiler. Bundan sonra cumhuriyet devri başlamıştı. İlk cumhurreislerinin isimleri bunlardır: Ebu Bekir, Ömer, Osman, Ali... Peygamber bu dört zatı çok sevdiğinden bunlara "Dört seçilmiş dost" da denir.

PEYGAMBERİN AHLAKI

Yüzü gayet güzel, kendisi sevimli olan Peygamberimizin ahlakı da gayet güzeldi.

Hiç kimseye fena muamele etmez, fakirlere, dul kadınlara, yetim çocuklara daima yardım eder, herkese doğru yolu gösterir, nasihatler verirdi. Söz söylerken, dinleyenlerin anlayacağı

gibi, yumuşak bir şekilde söylerdi. Kimse kendisinden incinmemiştir. Çok merhametli olan Peygamber, kendi kanına susamış düşmanlarını bile affederdi. Fakat merhametini hiçbir vakit miskinlik haline getirmemiş, düşmanlarıyla daima uğraşmış, onlardan yılmamış, neticesinde galip gelmiş, düşmanlarını tamamıyla mağlup etmişti. Düşmanları, onun büyüklüğünü, sözlerinin doğruluğunu nihayet anlamışlardı.

Peygamberimiz, bir işi yapacağı vakit, aklı erenlerle danışır, görüşürdü. Kendisine uyanları daima okumaya yazmaya teşvik eder: "Okumak, kadın-erkek her Müslümana lazımdır. İlim, en uzak bir yerde bile olsa, gidip öğrenin; doğru ve iyi şeyi kimde ve nerede bulursanız alın!" derdi. Milletine ticaretin, sanatın, ziraatın iyiliğini anlatır, milletin bunlarla ilerleyeceğini söylerdi. Fakirlikten hoşlanmaz, herkesin zengin ve temiz olmasını isterdi. Zaten sanatı, ticareti, ziraatı olmayan fakir olur, fakir adamlar da hayır yapamaz. Halbuki Müslümanlığın birinci şartı, hayır yapmak, hayırlı adam olmaktır.

"Din, güzel huydur" sözü de onun sözlerindendir. Evvelce taşlara, topraklara tapınan, kızlarını diri diri toprağa gömen, içki içerek birbirlerini öldüren, yıllarca kan güden bir millet, onun doğru sözlerini dinleyerek, cehaletten, bağnazlıktan kurtuldu; içkiden, kumardan vazgeçti. Hepsi bir araya gelerek kendilerine bir hükümet kurdular, medeni oldular, kadınlarına hürmeti, evlatlarına sevgiyi öğrendiler.

Biz de çocuklar, Gazi'mize uyarak, onun doğru sözlerini dinleyerek, onun gösterdiği yolda yürüyerek bağımsızlığımızı kurtarmadık mı?..

O büyük Gazi'nin sayesinde medeniyet âlemine girmedik mi?.. Demek ki, insanlar, daima aklı eren, vatansever büyüklerini dinlerlerse ileri gidiyorlar. İşte Peygamber'in yaşayışı, ahlakı bize örnek olmalıdır. Müslümanım diyen adamlar, onun gibi olmaya çalışmalıdır.

ALLAH'A İMAN

Büyük Peygamberimiz, bize Müslümanlığı öğretmiş, Allah'ın istediklerini anlatmıştır. Allah, yerleri, gökleri, bizi ve her şeyi yaratan büyük kudret ve kuvvettir. Her şeydeki, herkesteki kuvvet ve kudret, onun kuvveti, onun kudretidir. O, her yerdedir, fakat hiçbir şey, Allah değildir. Gördüğümüz her şeyde onun sanatı, kudreti vardır.

Allah, bizim gibi bir insan değildir, onun sarayı, konağı yoktur. Onunla konuşmak, ona kalbimizi anlatmak için arada vezirler, kapıcılar yoktur. Allah'ı bulmak için kimseye yaranmaya gerek yok... Atalarımızın dediği gibi, "Allah'la kul arasına hiç kimse giremez." Onu düşündük, hatırımıza getirdik mi, bilelim ki, o bizimle beraberdir; bizim kalbimizdedir; bizi görür ve duyar. Çünkü, bütün görgümüz, bilgimiz, duygumuz, onun kuvvetiyle, kudretiyledir, ondandır. Her yerde, her şeyde, bizim kalbimizde olan büyük Allah'ı bu küçük aklımız, layıkıyla bilmez. Fakat şu muhakkak ki, ona yaklaşmak için hocalara, imamlara hiç

gerek yok; onlar, yalnız din âlimleridir; bilmeyenlere din öğretirler...

Allah'la kul arasına girmeye çalışan adamlar, Allah'ı bilemeyen, Müslümanlığa aklı ermeyen yalancı ve dolandırıcı cahillerdir. Peygamber ve Kur'an'ı Kerim, bize Allah'ı böyle bildirmiştir.

Her vakit bizimle olan, bizimle bulunan büyük Allah'ın durağı, konağı olmadığı gibi, resmi, heykeli de yapılamaz.

Onu düşünmek, onu sevmek, en büyük ibadettir.

Kalbinde Allah sevgisi olmayan adamların ibadeti ise kör ve kurudur. Onlar, Allah'ın büyüklüğünü, bize verdiği nimetlerden dolayı merhametini, dünya yüzündeki güzelliklerini duymadan ibadet etmeye çalışıyorlar, kendilerine ibadeti âdet etmişler de yapıyorlar demektir. Böyle ibadet de hiçbir vakit makbul değildir.

Ay, güneş, yıldızlar, insanlar, hayvanlar, bütün dünya, Allah'ın varlığını, birliğini, büyüklüğünü söyleyen bir kitap gibidir. Bu kitabı, peygamberler okurlar, anlarlar da bize bildirirler, söylerler, asıl Allah'ın hitabı işte budur. İnsan düşünürse Allah'ı her yerde bulur, onun kudretini her şeyde görür.

Peygamberlerin sonuncusu, bizim Peygamberimizdir. Ondan sonra artık peygamber gelmeyecektir. O, bize, Allah'ı, onun emirlerini anlatmış ve Kur'an'ı Kerim'i bırakıp gitmiştir. Akla, medeniyete en uygun bir din olan Müslümanlığı bize öğreten Peygamberimizi çok severiz.

ALLAH SEVGİSİ

Çocuklar, siz öğretmeninizi dinler, derslerinize dikkat ederseniz, sene başında sınıfınızı geçersiniz, bu şekilde de çalışmanızın mükâfatını görmüş olursunuz. Derslerinize çalışmazsanız, onun cezası da hazırdır: Sizi ne öğretmeniniz sever, ne ananız, ne babanız sever, ne de sınıf geçebilirsiniz. Fakat siz yalnız sınıfımı geçeyim diye çalışkan ve dikkatli olursanız, menfaatınıza çalışıyorsunuz demektir. Bunda ise bir büyüklük yoktur.

Dikkat etmek, çalışmak, size verilmiş bir vazifedir. Bu vazifeyi ancak vazife olduğu için yaparsanız o vakit büyüklük etmiş olursunuz. Dünyada yaşayan adamların hepsinin bir vazifesi vardır. Elbette vazife yapanın bir mükâfatı, bir hakkı da var... Fakat ben, vazifemin hakkını tam olarak almıyorum, mükâfat görmüyorum diye işime önem vermezsem, hem kendime, hem milletime, vatanıma fenalık etmiş olurum. Şu halde vazifeyi, menfaat beklemeden, yalnız vazife olduğu için yapmalıyız. Hayır da böyledir. Birisine bir hayır yaparken "Herkes beni görsün, bu ne iyi adam desin" diye yaparsam, yahut "Yaptığım hayra

karşılık bana bir mükâfat versinler" dersem, adeta yaptığım hayrı satıyorum demektir. Bu hayır değil, menfaata hizmettir.

İnsan, vazifesini yapar, bir hayır işlerse, gönlü rahat eder, neşelenir, kalbine büyük bir sevinç gelir. İşte bu, en büyük mükâfat, Allah'ın mükâfatıdır. Vazifesini yapmayanlar, fenalık edenler, adeta herkesten utanırlar, canları sıkılır, kendileri azap içindedir. İşte en büyük ceza da budur. Allah'a karşı olan vazifelerimiz, ibadetimiz de böyle olmalıdır, Allah'tan korktuğumuzdan veyahut ondan bir menfaat istediğimizden dolayı ibadet etmemeliyiz. Onu severek ibadet etmeliyiz.

Bizi dünyaya getirmiş, bize birçok nimetler vermiş... Bizi kalbimizin içinden, aklımızdan daima hayra, doğruluğa sevk ediyor... Böyle büyük bir Allah hiç sevilmez mi?.. Yalnız annemizin şefkatini, babamızın sevgisini, milletimizden, vatanımızdan, hükümetimizden gördüğümüz iyilikleri düşünsek, onun büyüklüğünü anlamış oluruz. Bize her taraftan iyilik eden odur...

Allah'a en büyük ibadet, onu sevmek, hayırlı bir insan olmak, milletimize, vatanımıza, hükümetimize, sonra da bütün insanlara faydamızın dokunmasıdır. Yoksa namaz kılmak, oruç tutmakla hiç kimseye bir hayır etmiş olmayız.

Ben bir Türküm ve Müslümanım, Allah'ımı severim, hükümetime, milletime yardım etmek, büyüyünce verilen işe dikkat etmek benim vazifemdir. Herkese hayırlı olacağım; milletimi cehaletten, bağnazlıktan kurtaran, medeniyetin nuruna kavuşturan Cumhuriyeti yaşatacağım. Milli ve dini imanımla yaşayacağım...

Yaşasın Türklük ve Cumhuriyet!..

KİMSENİN İNANCINA KARIŞMAMAK

Müslümanlık dininin birçok esasları vardır. Bu esasları yerine getirmeyen kimsenin, Müslümanım dese de Müslümanlıkta hakkı yoktur. Peygamberimiz bu esaslardan birini anlatırken diyor ki:

"Müslüman, o kimsedir ki, halk, elinden, dilinden emindir." Şimdi, bu sözden ne anlıyorsunuz?..

Bütün insanlar, Müslüman olan adamın elinden, dilinden emin olacaklar, yani doğru Müslüman olan, eliyle, diliyle kimseye zarar vermeyecek, değil mi?

İnsan, eliyle insanların malına zarar verir, hırsızlık ederse, yahut diliyle gönül kırar, yalan söyler yahut birine iftira ederse Müslüman olamaz.

Bir Müslüman çocuğu da okuldaki eşyaya zarar vermez; mesela, sıraları, duvarları kirletmez, arkadaşlarının eşyasına, kitaplarına dokunmaz, kimseye fena söz söylemez. Büyüyünce de kendisine emanet edilen şeye zarar vermeyeceği gibi, vazifesine de dikkat eder, vazife arkadaşlarına hürmet eder, nazik olur.

Fakat el ve dil ile insanlara verilen zarar, yalnız kendinin olmayan şeye dokunmak, fena söz söylemekle olmaz. Dünyada herkes bir şeye inanır. Bu fikir ve bu inanç, kendince kutsaldır.

Biz, herkesin inandığı şeye hürmet edersek, başkaları da bizim inandığımız şeylere hürmet eder. Hiç kimsenin inancına karışmaya hakkımız yoktur. Milletimize, vatanımıza zararı dokunmayan her inanca ve her fikre hürmet ederiz. Zaten Allah da "Kimsenin yaptığı şey, kimseden sorulmaz" demiştir.

Mesela birisi namaz kılmıyor; vazifesini ihmal etmezse onun namaz kılmamasına, tabiidir ki, karışamayız. Namaz kılan da, kılmayanlara karışamaz.

İman, fikirden doğar. Herkesin düşüncesi serbesttir. Milletimizin menfaatına zarar vermedikçe her fikir kutsaldır. İşte doğru bir Müslümanın düşüncesi ve hareketi böyledir.

Peygamberimiz, İslam dinine inanmayan kimselere dokunmamış, Müslümanlığa zarar vermemek ve İslam hükümetine bir miktar vergi vermek şartıyla onları serbest bırakmıştır. İslamın ikinci cumhurreisi Ömer de fethedilen memleketlerde Müslüman olmayanların inançlarına hürmet etmiştir. Zaten kutsal kitabımız "Din, zorla olmaz. Doğru ve yanlış yol akılla bulunur, bellidir" diyor.

Anladınız ya çocuklar, şunun bunun imanına, inancına, giyinmesine, kuşanmasına karışan, kötü sözler söyleyen adamlar, kendilerine Müslüman adını veren yalancılardır. Böyle adamların sözlerine bakılmaz. Çünkü yalancıdan adama hayır gelmez.

Peygamberimiz de "İmanla yalan bir arada bulunmaz" demiştir. Böyle adamlar, kara kuvvet dediğimiz kör bağnazlığın kara suratlı çığırtkanlarıdır. Cumhuriyet devri, hakiki Müslümanlık zamanıdır. Artık bu adamların sözlerine bakacak kimse kalmamıştır. Herkesin imanı kendisine aittir. Herkes, düşüncesinde hürdür. Hakiki Müslümanlık da bundan ibarettir.

HAYIRLI İNSAN OLMAK

Peygamberimiz, "Müslümanlıkta ne zarar görmek, ne de zarar vermek vardır, insanların hayırlısı, insanlara menfaati dokunan, fenası da zararı dokunan kimsedir" diyor. Anlıyorsunuz ya, Müslümanlığın esaslarından biri de hayırlı insan olmaktır.

Yoksa öyle Cumhuriyet'ten evvelki zamanlarda olduğu gibi, bir köşeye çekilip gece gündüz ibadet etmek, kimseye faydası dokunmamak, Müslümanlık değildir.

İbadet, Allah'a karşı bir vazifedir. Fakat bu vazifeyi yapmakla bütün vazifelerimiz bitmiş olmaz. Yalnız ibadet etmekle, ailemize, milletimize, vatanımıza, hükümetimize karşı vazifelerimizi yapmış olmayız.

Halbuki bizi küçücük iken büyüten ailemize, bizi rahat yaşatan hükümetimize, milletimize, bizi göğsünün üstünde yaşatan vatanımıza karşı da birçok vazifelerimiz vardır. Bu vazifeleri yapmazsak, Allah da razı olmaz, kul da...

İslam büyüklerinden ve İslamın dördüncü cumhurreisi olan Ali, ailesine bakmayıp bir köşeye çekilerek ibadet eden birisine, "Ey kendisine düşman olan adam, sende ailenin, milletinin, hükümetinin birçok hakları vardır. Fazla ibadet etme de, onlara karşı olan vazifelerini de yap!" demiştir.

Peygamberimiz, dul kadınlara, yetim çocuklara yardımlarda bulunur, evinde de kendi işini kendi görür, karısına yardım ederdi.

Birinci cumhurreisi olan Ebubekir, zalim adamların elinde esir olan köleleri parasıyla satın alır, serbest bırakır, onlara hürriyetlerini verirdi. İkinci cumhurreisi Ömer, fakirlere arkasında un taşırdı. Üçüncü cumhurreisi Osman, bir savaşta bütün parasını Peygamberimize vermiş, bu para ile orduya lazım olan şeyler alınmıştı.

Müslümanlar daima hayır işler ve bundan zevk duyarlar. İnsanlara hayrı dokunmayan adam, hakiki Müslüman değildir.

Evvela ailemize, milletimize, vatanımıza, sonra bütün insanlara karşı hayırlı olmalıyız.

Nasıl Hayır işlemeliyiz?

Bazı insanlar fakirlere, yetimlere, dul kadınlara sadaka verirler; elbette bu bir hayırdır. Fakat acaba biz, bir fakire ne kadar sadaka verebiliriz; beş kuruş, on kuruş, bir lira, beş lira, değil mi?..

Bizim vereceğimiz bu kadarcık para, memleketimizde ki bütün fakirleri, yetimleri sevindirir, onların ihtiyacını giderir mi?..

Ne gezer?.. Hatta bir fakire bile bir haftalık yiyecek parası olamaz.

Şu halde ne yapalım?.. Acaba hepimiz vereceğimiz paraları bir araya toplasak nasıl olur?

Muhakkak sizin de aklınız eriyor ki, o vakit azar azar vereceğimiz paraların toplamı çoğalır ve bir fakire değil, on fakire bakılabilir.

İşte yavrularım, memleketimizde böyle hayır işlerine yardım etmek için bazı kimseler bir araya gelmişler, cemiyetler yapmışlardır. Bunlar, halkın paralarını bir araya toplayarak toptan yardım yaparlar.

Yurt bilgisinde de bu cemiyetleri okumuşsunuzdur. Himayei Etfal (Çocukları Koruma) Cemiyeti binlerce kimsesiz yavruya bakıyor. Küçüklerine süt veriyor, büyüklerini okutuyor, adam ediyor.

Hilali Ahmer (Kızılay), savaşlarda vatan için yaralanan askerlerimizin yaralarını sarıyor, dertlerine bakıyor, barış zamanlarında şehit çocuklarına, savaşta organlarından birini kaybetmiş olan malul gazilerimize, yarım şehitlere bakıyor, onlara iş buluyor.

Okullarda fakir ve gıdasız çocuklara yemek veriyor.

Hilali Ahdar (Yeşilay), milletimize düşman olan, (*) hayatımızı, sağlığımızı zehirleyen içki ile uğraşıyor, bunun fenalığını millete anlatmak için bir dergi çıkarıyor.

Darülaceze (Âcizler Yurdu), fakirleri bir araya toplayıp onlara bakıyor, hastalarını tedavi ettiriyor.

Bu cemiyetlere üye olan Türkler, seneden seneye yahut aydan aya cemiyete para veriyorlar da bu kadar hayırlı işler, biriken bu paralarla yapılıyor. Bu işleri teker teker, yalnızca yapabilir miyiz?

Mademki yapamıyoruz, bu cemiyetlere üye olup paralarımızı oralara vermeliyiz. Hem yapacağımız, yerinde bir hayır olur, hem de toplanan paralara karışan azıcık paramızla çok, pek çok iş görülmüş olur. Bir de çocuklar, her şey vatanımızın selamette, memleketimizin rahatta olmasıyla yapılabilir.

Türk milleti, bağımsız bir millet olmasa, ne hayır yapacak paramız kalır, ne de hayrı emreden dinimiz.

En büyük hayır, vatana yapılmalıdır. Vatan, eski kafalı kör bağnazların zannettikleri gibi, dua ile korunmaz.

Silahla, kuvvetle, askerle korunur. Askerimiz, silahımız olmasaydı İstiklal Harbi'ni kazanabilir miydik?

Şimdi, en büyük kuvvet, uçaklardadır. Birkaç uçak, koca bir şehri, büyük bir orduyu beş on bomba ile bir anda harap ediyor. Uçakları bulunan düşmanlarımıza karşı koyabilmek için

bizim de uçaklarımız olmalıdır.

İşte millete uçak almak için "Tayyare Cemiyeti" isminde bir cemiyet vardır.

Milletin yaptığı bağışlarla uçaklar alıyor, onları idare edecek pilotları yetiştirmek için okullar açıyor, özetle daima bizim menfaatımıza çalışıyor. Yapacağımız hayırlarda evvela bu cemiyeti düşünmeliyiz.

Netice olarak şunu söyleyelim ki, kurban bayramlarında kurban alıp keserek kendimiz yiyeceğimize, karnı tok komşularımıza dağıtacağımıza, parasını bu cemiyetlerden birine vermeliyiz. Şeker bayramlarında, ramazanlarda vereceğimiz paraları Tayyare, Hilali Ahmer, Himayei Etfal gibi hayır yapan cemiyetlerden birine verirsek, dinimizin dediğini asıl o vakit yapmış oluruz.

Dipnot:

- Kitabın 1927 yılındaki eski yazı basımında "milletimize Yunan kadar düşman olan" şeklinde. (Kaynak Yayınları'nın notu.)

İSLAM DİNİ VE AHLAK

"Ben, güzel huyları tamamlamak için gönderildim."

Çocuklar, yukarıda okuduğunuz söz, Peygamberimizin buyruğudur. Hakikaten Hazreti Muhammet, insanlara güzel huyları öğretmeyi kendisine iş edinmişti.

Peygamber'den evvel Araplar, medeniyet nedir bilmezler, birbirleriyle kavga ederler, birbirlerinin mallarını yağma ederler, aralarında kan güderler, kız çocuklarını diri diri topraklara gömerler, dağlara taşlara tapınırlar, sürü ile kadın alırlardı. Kumar oynamak, şarap içip sarhoş olmak aralarında bir şerefti.

Peygamber bütün bunları kaldırdı, aile esaslarını kurdu. Müslümanların temiz yürekli, güzel huylu olmalarını istedi. Peygamberimize bir gün "din nedir?" diye üç kere sormuşlardı da üç soruya da "huy güzelliğidir" diye cevap vermişti.

Demin söylediğimiz gibi, Müslümanlık kumar oynamayı, şarap içmeyi yasak etmiştir. Neden? Çünkü bunları yapan adam, evvela kendi sağlığını zehirliyor, parasız pulsuz bir sefil, bir ahlaksız oluyor. Sonra bir toplum içinde böyle ahlaksız adamlar çoğalırsa, o toplum zayıflar, sefil olur.

Sağlığını, ahlakını gözeten, içinde yaşadığı toplumun, yani milletinin, vatanının ilerlemesini isteyen bir adam, rakı içmez, kumar oynamaz.

Sonra büyüklere itaatsizlik etmek, birbirinin malına, canına zarar vermek, vatandaşlarının imanına, inancına karışmak gibi şeyler, hem insanın kendisine hem de içinde yaşadığı topluma zarar verir. O toplumun düzenini bozar. Bunları yapan adamlar ahlaksız kimselerdir.

Ahlak, büyüklere itaat etmeyi, kimsenin malına, canına zarar vermemeyi, milletinin, vatanının menfaatına, ilerlemesine engel olmadıkça kimsenin inancına, imanına karışmamayı emretmiştir. İslam dini de bize bunları emrediyor.

Kendisine, ailesine, milletine faydası olmayan kimseler, istedikleri kadar "Müslümanız" desinler faydası yoktur. Çünkü Müslümanlık, dilde değil kalptedir. O da ancak Peygamberimizin dediği gibi, fena şeylerden sakınmak, kendine, ailesine milletine faydalı olmakla olur. Çünkü "din, huy güzelliğidir".

Görüyorsunuz ya çocuklar, Müslümanlık, bize ahlakın emrettiği şeyleri emrediyor. Vatanına, milletine hayrı dokunmayan kimseleri sevmiyor. Şu halde doğru bir Müslüman, güzel huylu, herkese hayrı dokunan bir insandır. Hepimiz daha bu yaştan kendimize, ailemize, milletimize hayırlı bir insan olmaya çalışalım ve ona göre hazırlanalım.

ÇALIŞMAK

"İnsan ancak çalıştığı şeyi kazanır."

Bu söz, kutsal kitabımız olan Kur'an'dadır. Bundan da anlaşılıyor ki, İslamlık, herkesin çalışmasını istiyor. Çalışmayanların hiçbir şey elde edemeyeceklerini söylüyor.

Peygamber, kurmak istediği din için ne kadar çalıştı. Memleketi olan Mekke'den Medine'ye taşındı. Halkı birer birer fena huylardan vazgeçirdi. İyi sözleriyle, nazik muamelesiyle kendisini herkese sevdirdi. Mekkelilerle savaştı. Nihayet çalışmasının neticelerini gördü. İslam dini her tarafa yayıldı.

Böyle yapmasaydı da oturup dua etseydi acaba bir şey kazanabilir miydi? Peygamber, yalnız din için değil, yaşamak için, ailesini geçirdirmek için de çalışmıştır. Kendisine uyanları da ticarete, ziraata, sanata teşvik ederdi.

"Kazancın onda dokuzu ticarettir. Kazancınızı toprak içinde arayın, ziraat edin; Allah sanat sahibi olan Müslümanı sever" derdi.

Çalışmayan adam fakir olur, fukarası çok milletler, zayıf düşer, nihayet bağımsızlıklarını kaybederler. Onun için yine Peygamber "az kaldı ki, fakirlik, imansızlık oluyordu" demiştir.

Müslümanlıkta yalnız erkek değil, kadın da çalışacaktır. Peygamber böyle diyor, böyle istiyor. Görüyorsunuz ya çocuklar, Müslümanlık öyle kuru kuru namaz kılmak, oruç tutmak, ibadet etmekle olmuyor. İslam büyükleri hep çalışırlar, kazançlarını yerlerdi. Dördüncü Cumhurreisi Ali bile boş vakitlerinde çarşıda hurma satarak geçinirdi.

Tembellik, miskinlik, İslam dininde hiç yoktur. Birinci Cumhurreisi Ebu Bekir, daima camide gördüğü bir arkadaşına "Seni kazanç için çalışırken görmem, böyle daima camide görmemden hayırlıdır" diye nasihat etmişti.

İlk dersten beri söylediğimiz hayırlı insan olmak ne ile olur, hayır ne ile yapılır? Para ile değil mi?

Para da elbette çalışmakla kazanılır. Bir milletin ruhu, ticaret ve ziraattır. Yabancı memleketlere fazla mal satıp oralardan az mal alan, ihtiyacını kendisi giderip yabancı milletlere muhtaç olmayan millet, kuvvetli ve zengin olur. Zengin milletin de hem kendisine hem de bütün insanlara hayrı dokunur. Zenginlik, fabrikalarla, sanatla, ticaretle olabilir. Halbuki evvelden Müslümanlığı yanlış anlayanlar, dünya için çalışmazlar, miskin miskin tekke köşelerinde, cami bucaklarında otururlar, sefil bir halde yaşarlar; yaşayamazlar, sürünürlerdi.

Bu inanç ne yanlış ve ne saçma bir inançtır. Kendisine, kendi milletine hayrı dokunmayan adamın ne şerefi olabilir? Mesela bir doktor mikrobu, birisi aşıyı keşfetmiş, bütün insanlığı öldürücü bir hastalıktan kurtarmış, öbür tarafta birisi de karnını doyurmaktan âciz, cami köşesinde boyuna namaz kılıyor! Acaba Allah bunların hangisini sever. Allah'ın kulları bir adamdan razı olursa, Allah da razı olur. Peygamberimiz "Allah cemiyetle beraberdir" diyor. Cumhuriyetimiz tembel yatağı olan yerleri kapattı, halka Müslümanlığı yanlış anlatan cahilleri susturdu. Milletimiz ticarete, sanata alışmaya başladı. Memleketimizde yer yer fabrikalar açılıyor. İşte Müslümanlığın istediği "çalışmak devri" şimdi geldi.

Çocuklar, siz de doğru Müslüman olmak isterseniz, daha okul sıralarında iken çalışmaya, vazifelerinizi yapmaya alışın!..

TEVEKKÜL

Çocuklar, yukarıdaki sözü duymuşsunuzdur. Büyükbabalarımız, nenelerimiz, çoğunlukla "Allah'a tevekkül etmeli!" derler. Acaba bunun anlamı nedir? Allah'a dayanmak, kalbini bütün tutmak değil mi?

Şimdi, ben size bunun İslam dininde ne demek olduğunu güzelce anlatacağım:

Tevekkül, bir işe başlayacağımız vakit, iyice düşünüp, aklı erenlerle konuşup, o işe ne lazımsa birer birer elde etmek, bunlardan sonra da işimizin her halde iyi olacağına, sonunun hayır geleceğine iman etmek, kalbimizi tam tutmaktır.

Mesela, bir vapur seyahati yapacağız. Evvela paramızın yabancılara gitmemesi için bir Türk vapuru ararız. Bineceğimiz vapurun sağlam ve dayanıklı olmasına dikkat ederiz. Yolda bize lazım olacak şeyleri alırız. Barometrenin "iyi hava" gösterip göstermediğine bakarız. Bütün bunlardan sonra biletimizi alırız, kamaramıza yerleşiriz, gideceğimiz yere her halde selametle ulaşacağımıza iman eder, kalbimizi tam tutar, hiç vesveselenmeyiz.

Mesela, dersimizden tam not almak istiyoruz. Güzelce çalışır, bilmediğimiz yerleri öğretmenimize sorar, öğrenir, birbirimizle görüşürüz de ondan sonra "acaba tam not alabilecek miyim?" diye boş düşüncelere kapılmayız; tevekkül eder, tam not alacağımıza iman ederiz.

Yoksa çürük bir vapura, fırtınalı bir havada binip dalgalı denizlere açılmak, yahut da hiç çalışmadan tam not almayı istemek ve bunlar için dikkat ve çalışmak dururken "ben Allah'a tevekkül ediyorum. Bana bir tehlike gelmez" demek, tevekkül değil, aptallıktır. İslamlıkta böyle bir şey yoktur. Aklın kabul etmediğini Müslümanlık, hiç kabul etmez.

Hani bizim bir atasözümüz vardır. "Deveni sağlam bağla da sonra tevekkül et" derler. Bu, hem atalarımızın sözü hem de Peygamberimizin sözüdür.

Bir gün akılsız bir adam, Peygamberimize gelmiş, devesini başıboş bırakıp içeri girmiş, biraz oturmuş, konuşmuş sonra dışarı çıkmış, bakmış ki devenin yerinde yeller esiyor. Tekrar dönüp Peygamber'e halini anlatmış. Peygamber, "Deveni niye bağlamadın?" demiş. Adamcağız, "Ben Allah'a tevekkül ettim" demiş. Peygamber, "Deveni bağlayaydın da sonra tevekkül edeydin..." diye cevap vermiş.

Anladınız ya, tevekkül, bir işe lazım olan her şeyi düşünüp azmederek yaptıktan sonra işinin düz gideceğine inanmak, kendini boş vesveselerle yormamaktır. Yoksa başka türlü tevekkülün sonu pişmanlıktır.

ŞÜKÜR

"Elinize geçen nimetlere şükür ederseniz, daha çok veririm."

Bu söz Kur'an'dadır. Şükrün ne demek olduğunu elbette bilirsiniz. Size iyilik eden birisine teşekkür etmek, eline geçen nimetin kadrini bilmek, o iyiliği unutmayıp ona karşı iyilikte bulunmaktır.

Vücudumuz sağlıklı, kuvvetimiz var, gücümüz her şeye yetiyor; bu nimetin şükrünü nasıl ödeyelim, değil mi?

Bunun şükrü sağlığın, kuvvetin kadrini bilmek, hasta olmamaya çalışmak, temiz olmak, iş görmek, tembellikten, pislikten kaçmaktır.

Anamız babamız, akrabamız bizi okula yolluyor, ekmek, yemek, giyecek düşündüğümüz yok... Her şeyimizi onlar düşünüyorlar. Bütün bu fedakârlığa karşı ancak bizim adam olmamızı istiyorlar. Bu büyük nimetin şükrünü ancak derslerimize çalışmak, öğretmenlerimize kendimizi sevdirmek, onların sözlerini tutmakla ödeyebiliriz.

Sonra mesela, bir adam bir memuriyete geçiyor. Kendisine bir devlet işi veriyorlar, başka biri ticaret âlemine atılıyor, bir tanesi sanat öğrenmiş, başka bir tanesi de çiftçi... Bunların her birinin bir işi var. Kazançları o işten... Onları sefaletten kurtaran, alnı açık, yüzü ak gezdiren o işi bilmeleri...

Bu da pek büyük bir nimettir. Ya ellerinde hiçbir işleri olmasaydı halleri ne olurdu? Başkalarının yardımına muhtaç olmak çok güç bir şeydir.

Şu halde bu nimete de bir şükür lazım. Onun şükrü de şudur: Memur, vazifesini seve seve fazlası ile yapar. Tüccar, sattığı mala hile karıştırmaz, kendi kârını düşünür, fakat milletin kârını da düşünür. Kendi kârını onu bu âlemde tutan milletinin zararında aramaz. Sanat sahibi sanatını doğrulukla yapar. Çiftçi, eski kafadan vazgeçip karasaban yerine makineler alır, savrum için Allah'tan boşu boşuna rüzgâr istemez. Kuru tesadüflere bel bağlamaz. Harman makinesinde buğdayını samandan ayırır. Hem az yorulur, hem çok para alır. Elindeki nimete de şükretmiş olur.

Yukarıda "şükrederseniz, nimetleriniz çoğalır" demiyor muydu?.. Elbette vazifesini iyi yapan memuru severler ve daha yüksek bir yere alırlar; ticaretini, sanatını, hilesiz yapan tüccar ve sanat sahiplerini herkes tanır; bir şey lazım oldu mu herkes onlara koşar; paralan çoğalır, işleri artar, küçücük dükkânları, koca koca ucu bucağı bulunmaz mağaza olur. Çağdaş bir şekilde ekin eken çiftçi, çok mahsul alır, işini büyütür, çiftlikleri çoğalır, parası artar. İşte "Şükrederseniz, nimetleriniz çoğalır" sözünün anlamı budur.

Ağzımızla "Çok şükür!" demeyelim mi?.. Diyelim, fakat evvela işimizle şükrettikten sonra diyelim. Hiç demezsek de elimizdeki işe iyi sarılır, iyi yaparsak şükrü yerine getirmiş oluruz. Yoksa elindeki nimetin kadrini bilmeyip, vazifesini yapmayan, kendisini sevdirmeyen bir adam, istediği kadar eline tespihi alıp bir köşeye oturarak "Çok şükür! Çok şükür!" desin. Bin kere dese faydasızdır. Bu ne şükürdür, ne de bu şükürle nimet çoğalır. Hatta değil çoğalmak, adamın elinden gider.

"Allah cemiyetledir" hadisini bellemiştiniz ya, şu halde Allah'a şükür, kullara, millete şükür demektir.

Bize iyilik eden birinin, mesela Gazi'mizin iyiliğini unutmamalıyız. O, bize Cumhuriyeti kazandırdı. Bizi bu saadete eriştirdi. Biz de onun kurduğu millet hâkimiyetini, Cumhuriyet'i yaşatmalı ona dört elle sarılmalıyız. İşte şükür böyle olur.

Şükrün nasıl olacağını öğrendiniz; dua da böyledir.

Bir iş yapacağımız vakit o işe neler lazımsa elde ederiz. Her şeyine dikkat ederiz. Ondan sonra azmedip kalbimizle, yahut kalbimizle beraber dilimizle bu işi sonuna kadar yapabilmemizi, mesela hasta olmamamızı, işin yarım kalmamasını isteriz. İşte bu duadır.

Yoksa, "Allah'ım, şu işimi şöyle yap, bu işimi böyle yap!" deyip işe sarılmayan, rahatça oturan kimsenin işini yapacak hiç kimse yoktur.

Müslüman, bir işe adamakıllı sarılır, onu doğrulukla yapar, bitirdikten sonra da: "Çok şükür, oldu bitti" diye geniş bir nefes alır. İşte dua ve şükür böyle olur.

İSLAMLIK, İNSANLARLA İYİ GEÇİNMEK, HAYIRLI OLMAKTIR

Çocuklar, Peygamberimiz, "Allah'ın emrettiği şeylerden sonraki işlerin en iyisi, bir iman sahibinin kalbine sevinç vermek, onu sevindirmektir" diyor.

Müslümanlar, yalnız birbirleriyle değil, bütün insanlarla hoş geçinirler. Kavga etmek, birbirini gücendirmek neden olur? Birisinin ya fikrine, ya inancına, yahut da kimseye zarar vermeden yaptığı bir işe, söylediği bir söze karışırsanız, o da size darılır, söylenirse artık kalp kırılmış ve kavga kopmuştur. Halbuki daha ilk derslerde görmüştünüz ki, Müslümanlar, hiç kimsenin hür fikirlerine, inançlarına karışmazlar. Böyle olunca da herkesle iyi geçinirler. Nazik olurlar. Birbirlerine iyi işlerde yardım ederler. Zaten birbirine yardımda bulunmak ve daima birleşip işlerini birlikte görmek de İslam esaslarındandır.

Biliyorsunuz ki, cuma ve bayram namazları hep beraber kılınır. Camiye gelen Müslümanlar, birbirleri ile bayramlaşırlar; bu şekilde bir mahalleli, bir köylü, bir şehirli olan insanlar, birbirlerini tanırlar, görüşüp anlaşırlar. "Camide edilen ibadet, evdeki ibadetten daha iyidir" denir, neden?

Çünkü camide bütün halk toplanıyor. Fakirlerin halini zenginler görecek, cahilleri yanlış bir fikre saplanmışlarsa âlimler doğru yola götürecekler. Herkes birbirini sevecek. Fakat ne yazık ki çocuklar, bu dini ellerinde kazanç vasıtası yapan adamlar, kendi menfaatları için bütün milleti kör bırakmaya razı olurlar. Aydın Türk evlatları, tabii bunların ne kadar cahil ve

sefil adamlar olduklarını bildiklerinden, yanlarından çekildiler. Camilerde hiçbir şeyden anlamayan zavallı ve saf halk kaldı. Bunlar da harfi harfine ezberledikleri, manasını anlamadıkları Arapça lafları bülbül gibi okurlar, yahut da hocaların kendi dillerinden olmayan laflarını dinleyeceğiz diye uykuya dalarlardı.

Cahil hocalar, Müslümanların zenginlerinin fakirlerine yardım etmesi, bütün milletin arasında fakir kalmaması için konulan zekât, fitre gibi din vergilerini hiçbir kimseye en küçük bir faydaları dokunmadığı halde kendileri alırlar, hayır cemiyetlerine verdirmezlerdi.

Siz, ne mesut bir devirde yaşıyorsunuz, çocuklar. Cumhuriyet devri, millete her faydalı şeyi yaptığı, millete faydasız olan, milleti uyuşturan her şeyi yıktığı gibi, din tellallarının da başlarından sarıklarını aldı. Millete saçma sapan laf söylemelerini yasak etti.

Şimdi camilerde Müslümanlara nasihat eden hoca efendiler, eskisi gibi cahil adamlar değil, hiçbir menfaat beklemeden millete çalışan, milleti doğru yola götürmeye uğraşan âlim kimselerdir.

Bunlar da bize kendi dilimizle söylüyorlar. Artık biz tamamıyla uyandık. Zekâtlarımızı, kurban paralarımızı hayırlı cemiyetlerden birine veriyoruz. Kimsenin inancına karışmıyoruz. Daha okul sıralarında iken birbirimizle hoş geçinerek, aramıza dargınlık sokmayarak, dişlerinde ve başka derslerde yapacağımız şeyler için hep beraber çalışarak, muhtaç arkadaşlarımıza yardım ederek, İslam dininin ve insanlığın emirlerini yerine getirmeye alışıyoruz.

Bazen çocukluk eder de arkadaşlarımızdan birinin gücüne gidecek bir söz söyler veya bir şey yaparsak, hemen "Affedersiniz, ben hiddetime uydum, yanlış hareket ettim!" diyerek özür istiyoruz. Arkadaşımız da o vakit bizi affeder. Çünkü hatasını bilenleri affetmek de insanlık ve İslamlık esaslarındandır.

İSLAMLIK BAĞNAZLIĞI YASAKLAR

İnsanlar, yaşadıkları yerlerde bilgilerine, görgülerine göre birtakım âdetler edinmişlerdir. Böyle âdetlere bağlanan, "Bunları ben babamdan gördüm, bırakmam" diyen, yeniliği kabul etmeyen adamlara bağnaz derler.

Bağnazlık çok kötü bir şeydir. Milletimizi çok geride bırakmıştır. Siz bağnazlık devirlerini pek iyi bilmezsiniz çocuklar, evvelden millet bu yüzden neler çekti!..

Avrupa'da matbaa icat edilmiş, kitaplar basılıyor, halk, bilgisini artırıyordu da, hocalar inat ettiler, bize matbaayı kabul ettirmediler. "Biz, böyle şey görmedik, Müslümanlığa uymaz" dediler. Yıllarca yazma kitaplardan okundu; ilim âşığı adamlar kitapları yazmak için göz nuru

döktüler. Halbuki şimdi bütün kitaplarımız, kolayca matbaalarda basılıyor.

Bağnazlar, bilir bilmez her şeye karışırlardı. Halkın yemesine içmesine, giyinmesine kuşanmasına söz söylerler, ilerleme yolunda millete engel olurlardı.

Halbuki bağnazlık, İslam dininde hiç yoktur. Peygamber, bağnazlığı hiç sevmezdi. Kendisine inananlara "Elbisenizi yıkayın, saçlarınızın, bıyıklarınızın fazlasını kestirin, dişlerinizi fırçalayın, temiz olun!" derdi.

"Edep dairesinde süslenin, insanlar arasında bir ben gibi olun; ağzınız kokarak yanıma gelmeyin" diye nasihat ederdi.

"Saçı olan güzel koku sürsün, tarasın, süslesin!" sözü de Peygamberimizin sözlerindendir. Yerlere tükürmeyi, pis olmayı yasaklar, "Allah, insana bir nimet verince eserini üstünde görmeyi sever" derdi.

Şu halde yıkanmak, banyo yapmak, dişlerini fırçalamak, güzel ve çağdaş elbise giymek, süslenmek, bıyık kesmek, hatta temizlik için tıraş etmek, hep Müslümanlığın emirlerindendir.

Müslümanlık, temizlik üstüne kurulmuştur. Doktorluğu din ilminden daha üstün tutmuştur. Kuvvetli, gürbüz, temiz, şık olmak, Müslümanlığın istediği şeylerdir.

Size tuhaf bir şey söyleyeyim mi çocuklar, böyle olduğu halde, bağnaz kara kuvvet taraftarları, Cumhuriyet'ten evvel jimnastiği bile yasaklamak istemişlerdi.

Halbuki Peygamber, zamanında ata binmeyi, ok atmayı teşvik eder, ok atarak idman yapmayı emrederdi. Bu zamanda olsaydı, şüphe yok ki, futbol, voleybol, tenis gibi çağdaş oyunları, izciliği teşvik eder, kendi de oynardı. Medeni ve sağlıklı bir başlık olan şapkayı ümmetine giydirirdi. Zaten zamanında Bizans (İstanbul) İmparatoru'nun kendisine hediye olarak gönderdiği elbiseyi ve başlığı da giymişti.

Müslümanlık, bağnazlık yolu değil, yenilik ve medeniyet yoludur. İslamda bağnazlık yoktur. Bağnazlar, Müslümanlığı anlamamış cahil adamlardır. Bağnazlık, bir milleti geri bırakır, kuvvetten düşürür, bağımsızlığını mahveder, medeniyetin düşmanıdır.

Halbuki biz Türkler, medeni bir milletiz. Medeniyet âleminin bütün güzel ve iyi âdetlerini aldık, bağnazlığı başımızdan attık, kara kuvveti gömdük, hortlamasına bir daha tahammül edemeyiz.

DİN SAHTEKÂRLIĞI, İKİYÜZLÜLÜK

"Yazık o namaz kılanlara ki, namazlarından haberleri yoktur, onlar namazlarını gösteriş için kılarlar ve insanlardan hayrı men ederler."

Yukarıdaki sözler, Kur'an'dadır. Gösteriş için namaz kılanların aleyhinde olduğunu tabii anladınız. Hakikaten bazı adamlar vardır ki, bunlar, namazlarını ancak gösteriş için, bize iyi adam, Müslüman adam desinler diye kılarlar.

Böyle gösteriş için ibadet edenlerin hareketlerine "ikiyüzlülük" derler. Evvelden böyle adamlar aramızda bulunurdu. Saf halktan para koparmak için sokaklarda ellerinde tespih, dudaklarını kımıldatarak yavaş yavaş yürürler, camilerde iki dakikada kılınacak bir namazı mahsus bir saatte kılarlardı. Sonunda da halkı hayırdan men ederler, yani muhtaç ve layık olmadıkları halde, muhtaçlar dururken, din vergisi demek olan sadakayı, zekâtı kendileri alırlardı. İşte böyle adamlar, Kur'an'ın dediği gibi, namazlarından haberleri olmayan adamlardır. Çünkü namazdan, ibadetten maksat, Allah'ı hatırlamak, fenalık yapmamaktır. Zaten Kur'an'da da "Doğru namaz insanları kötülükten, fenalıktan men eder..." deniyor.

Hayır yapmayan namazcıların namazı din sahtekârlığından başka bir şey değildir. İkiyüzlülük, adam aldatmak demek olduğundan, en büyük ahlaksızlıktır. Din sahtekârları, halkı aldatmak için, medeniyetin, ilerlemenin aleyhinde bulunurlardı. Mesela onlara sorulsa resme günah derlerdi. Güya resimler, yapan adamdan can isteyecek imiş... Ne saçma laf, değil mi?

Resim, adamdan nasıl can ister? İstese bile biz ona nasıl can veririz?

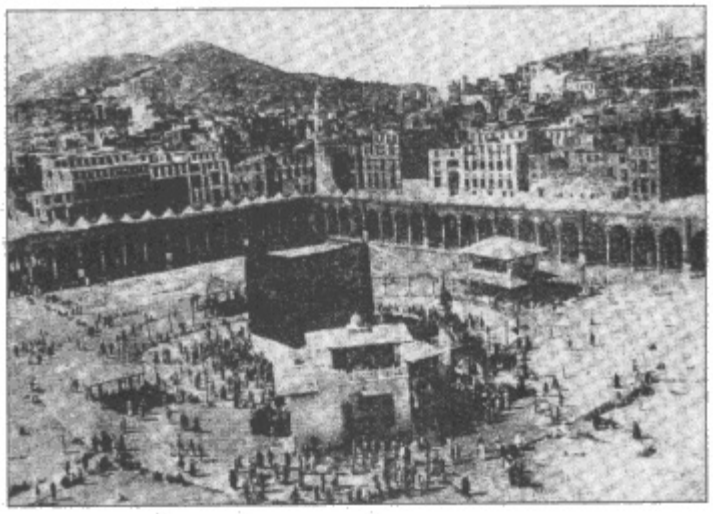
Peygamber, kendi zamanında taşlara, topraklara tapan vahşileri medeniyet yoluna sokmaya çalıştı. Putlara, resimlere tapmaya alışmışlardı. Eğer resmi yasaklamasaydı, kendilerinde kökleşen bu inançla bu sefer Peygamber öldükten sonra ona tapınmaya başlayacaklardı. Halbuki bugün millete faydası dokunan birinin, mesela Büyük Gazi'mizin heykelini görünce, yahut annemizin, babamızın, sevdiğimiz bir arkadaşın resmini elimize alınca ona tapar mıyız?

Hürmet ederiz, fakat hürmet başkadır, tapınmak başka. Şu halde bugün resimden, heykelden hiçbir korku kalmamıştır ve bunlar katiyen günah değildir.

Müslümanlık, körü körüne âdetlere saplanmak, görgülere bağlanmak değildir. Zaten hakiki din âlimleri de "Hükümler zamanlara göre değişir" demişlerdir. Aklın kabul etmediğini, medeniyetin uygun bulmadığını, din hiç kabul etmez ve uygun bulmaz.

Bağnazların, din sahtekârlarının artık hiçbir hükmü kalmamıştır. Büyük Gazi'miz ve arkadaşları çok yaşasınlar ki, bizi bu cahillerin ellerinden kurtardılar, bize doğru yolu gösterdiler.

Son söz olarak şunu söyleyelim ki çocuklar, din, huy güzelliğidir. Milletine, vatanına, hükümete hayırlı olan adam da, dini, imanı bütün bir adamdır. Yoksa Allah'ın kuru ibadete hiçbir ihtiyacı yoktur.

Kâbe

HAZRETI MUHAMMET "ALEYHİSSELAM”

Eski bağnaz din sahtekârları büyük Peygamberimizi saf halka pek başka türlü anlatmışlar, onu adeta kendilerine benzetmişlerdi.

Peygamber denince halkın gözünün önüne başında kocaman bir sarık, sırtında geniş bir cüppe, bir kucak sakalı göğsünü doldurmuş, elinde tespih, dudakları daima kımıldayan, başı yukarıda mağrur bir adam gelirdi.

Halbuki Peygamberimiz, hiç de böyle değildi. Temiz ve çok defa beyaz elbise giyer, başına hafif bir sarık sarardı. Bizans imparatorunun gönderdiği elbise ve başlığı giydiğini de okumuştunuz.

O kadar temizdi ki, o zamanın Müslümanları "Biz Peygamberimizin üstüne sinek oturduğunu görmedik" demişlerdir.

Peygamber'in siyah saçları uzundu. Kulaklarının hizasına kadar gelirdi. Bazen arkaya doğru, bazen de ortadan ikiye ayırarak tuvalet tarar, güzel koku sürünür,"dişlerini fırçalardı. O zamanın fırçası "misvak"tı. Dişlere daha çok yarayan ve diş etlerine zararı dokunmayan sağlıklı fırçalar o zaman olsaydı, şüphe yok ki, dişlerini onlarla fırçalayacaktı. Bıyıklarını dudakları üstünden keser. Fazlalarını aldırırdı. Siyah ve güzel sakalı da ancak elle tutulacak kadardı.

Yüzü, sözü, giyinişi çok güzel olan Peygamberin huyları büsbütün güzeldi. Nazik ve kibardı.

Pis kokuları hiç sevmezdi. Sık sık yıkanır, yemeklerden evvel ve sonra elini yıkar, yürürken gideceği yere hızlı hızlı gider, hiçbir haliyle hiçbir kimseyi rahatsız etmezdi.

Peygamber'i, boyuna namaz kılar, oruç tutar, dua ederdi zannedenler yanılırlar. Namaz kılardı, fakat daima değil. Orucu da öyleydi. Hatta yola, savaşa giderken herkesin önünde oruç yedi ve halka da oruçlarını bozmalarını, yolcu iken oruç tutanların kendisine asi olacaklarını söyledi.

Savaş zamanlarında ve yolda iken namazlarını da çabuk kılar ve dört rekâtları ikiye indirirdi.

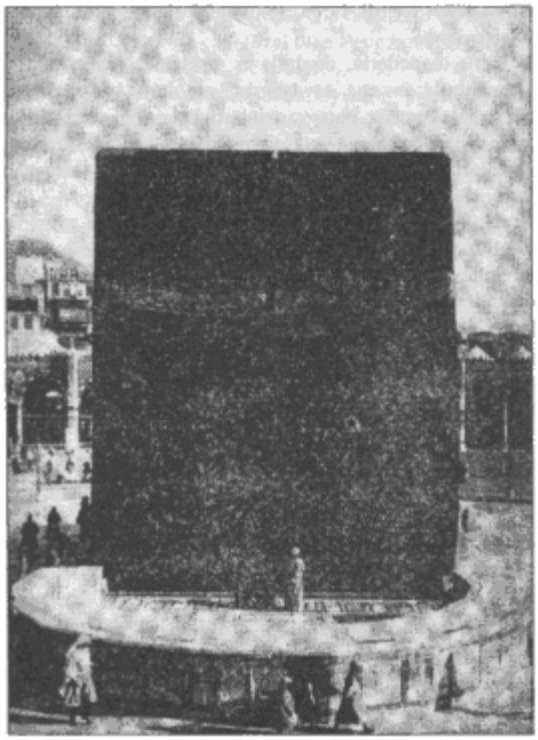
Peygamber aç kalırdı da karnına taş bağlardı derler. Bütün bunlar yalandır, çocuklar! Bundan evvelki derslerden birinde Peygamber'in "Fukaralık, az kaldı ki imansızlık oluyordu" dediğini söylemiştik. Böyle diyen ve "İyi mal, temiz mal, iyi ve temiz adama ne güzel yaraşır" diye zenginliği metheden bir zat nasıl olur da böyle fakir kalır?.. Zaten kendisi, peygamberliğinden evvel ticaretle uğraşmıştı. Peygamberlikten sonra da bütün Arabistan, kendi emrine tabiydi.

Memurlar, her taraftan toplanan zekâtı Medine'ye getirip Peygamber'e verirlerdi. O da bu biriken parayı orduya sarf eder, dul kadınlara, yetim çocuklara, zekât memurlarına, parası bitip yolda kalmış yolculara dağıtır, kendisi ve akrabası için içinden beş para almazdı. Kendisinin deve ve koyun sürüleri ve arazisi vardı. Bunların geliri geçimine fazlasıyla yeterdi.

Peygamber, güzel yer, güzel içer, tam medeni bir insan gibi hareket ederdi. Fırça, ayna, tarak daima yanında taşıdığı şeylerdi.

Kuru ibadetlerle, dualarla iş beklemez, asker toplar, düşmanlarla savaşır, savaşlarda yaralılara, kadınlara çocuklara dokunmaz, barış zamanlarında verdiği sözde durur, dinine inanmayıp ona vergi vermeyi kabul edenleri fikir ve inançlarında serbest bırakır, kendisinden bir şey soranlara anlayışlarına göze nazik nazik cevap verirdi.

Artık Peygamberimizin nasıl bir zat olduğunu anladınız ya! Bundan sonra öyle yanlış şeyler söyleyenlere doğrusunu anlatır, dinlemezlerse sözlerine hiç önem vermez, kendi hallerine bırakırsınız. Zaten Peygamber de zamanında böyle yapardı. Onlar, günün birinde fikirlerinin yanlış olduğunu her halde anlarlar, anlamasalar bile artık bu asırda o yalan yanlış inançları kimse kabul etmez; o yalanlar, kendileriyle beraber mezara gider.

Mekke'de Kâbe

EHLİ BEYT, ESHAP

Peygamber'in zamanında Müslüman olanlara "eshap, sahabe" deriz. Hazreti Muhammet'in akrabasına da "ehli beyt", yani ev halkı denir. Ehli beytin en büyüğü Hazreti Ali'dir. Ali, Peygamber'in en sevgili kızı Fatma'nın kocası ve Peygamber'in torunlan Hasan ve Hüseyin'in babasıdır.

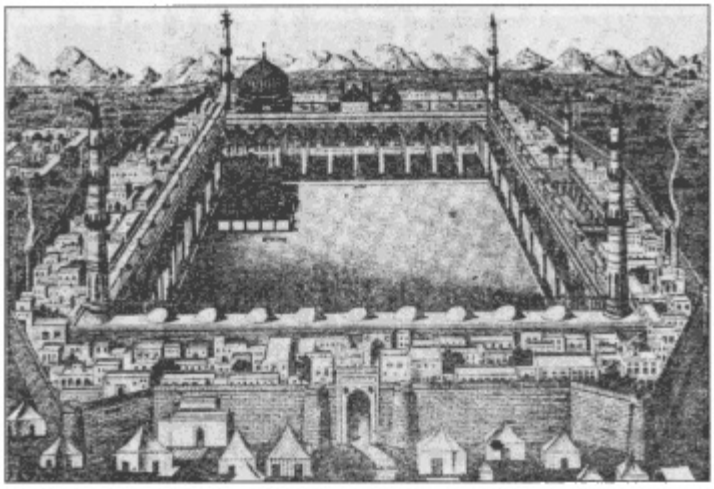
Kendisi, gayet cesurdu. Zamanının da en büyük âlimiydi. Gayet güzel söz söyler, şiir yazardı.

Dördüncü cumhurreisidir. Doğruluğu çok severdi. Doğruluğu yüzünden kardeşini bile darıltmıştı. Kardeşinin borcu vardı da borcunu vermek için Ali'den para istedi.

Ali de "Bekle, maaşımı alayım da sana veririm" dedi. Kardeşinin borcu çoktu. Ali'ye "Millet hazinesi elinde... Oradan alıp versene..." dedi. Ali de "Milletin parasını nasıl olur da sana verebilirim" diye cevap verdi.

Geceleri şehrin etrafında dolaşır, fakirleri arar, yardım ederdi. Kendisini bir hain, camide şehit etti.

Ali'nin oğulları Hasan ve Hüseyin de İslam büyüklerinden güzel huylu, âlim kimselerdi.

Medine'de Peygamberimizin camii, mezarı.

HATİCE

Peygamberimizin çok sevgili karısı "Hatice" Müslüman kadınlarının ulularındandır.

Peygamber, kendisini, peygamberliğinden evvel almıştır. Halkı dine davete başladığı vakit kocasının doğruluğunu, hiç yalan söylemediğini bilen Hatice, herkesten evvel Müslüman olmuştu.

Araplar, Peygamberimize eziyet ederlerken, Hatice onu korur, teselli verirdi. Bütün malını mülkünü Müslümanlık uğrunda sarf etti. Fakirlere yardım eder, çalışabilecek olanlarını kervanlarına alır, ticaret ettirirdi. Peygamberimizin en sevgili evladı "Fatma"nın annesidir.

Kızını çok güzel terbiye etmişti. Fatma da annesi gibi hayır işlemekten hoşlanır, babasına yardım ederdi, âlim, zeki ve sabırlı bir kadındı.

İSLAM DİNİNDE AKIL HER ŞEYDEN ÜSTÜNDÜR

İslam dini aklı her şeyden üstün tutmuştur. Hatta Peygamberimiz, "Din akıldır; aklı olmayanın dini de yoktur" demiştir.

Şu halde Müslümanlıkta akla uygun olmayan hiçbir şey yoktur. Öyle Hıristiyanlardaki gibi Allah mıdır, insan mıdır belli olmayan bir peygamberin, akla sığmayan tuhaf hikâyelerin, altın kanatlı, bin bir dilli meleklerin Müslümanlıkta yeri yoktur. Müslümanlıkta peygamber, senin benim gibi bir insandan başka bir şey değildir. Kutsal kitabımız olan Kur'an, Peygamber'in kalbine doğmuş Allah sözleridir.

Herkes yalnız kendi yaptığı işten sorumludur.

Allah gökyüzünde değildir ve göklerde öyle kat kat altınlı, mücevherli saraylar yoktur.

Bize fennin dediği her şey doğrudur. Fenne, akla uymayan şeyler, dinde yeri olmayan yalanlardır.

Allah'ın oturduğu yeri, evi yoktur. O, her yerdedir. Her kuvvet o, her kudret onun kudreti, onun kuvvetidir. O, bizimle beraberdir.

Allah'a ulaşmak, ona halimizi anlatmak için evliyalara muhtaç değiliz. Peygamberimiz bize Allah'ı böyle anlatmıştır.

Bir adam, âlemleri yaratan kudrete, yani Allah'a ve onun Peygamberine fikren inanıverdi mi, hemen Müslüman olmuş sayılır. Ondan ötesi kolaydır. Mesela böyle bir adam namaz kılmasa, oruç tutmasa, "Müslümanlıkta namaz oruç yoktur" demedikçe dinden çıkmaz. Görüyorsunuz ya, akla ne uygun bir yol!..

MÜSLÜMANLIKTA SAÇMA ŞEYLERE İNANÇ YOKTUR

Peygamberimiz, dinin akıldan ibaret olduğunu söylemişti. İnsan bu sözü okuyunca, hemen anlar ki, Müslümanlıkta akla uymayan saçma şeyler olmaz.

Halbuki çocuklar, evvelce kendilerine din âlimi süsünü veren, halkı kandırarak yorulmadan yemek içmek isteyen birtakım adamlar, dindendir diye neler anlatmazlardı neler!..

Mesela, güya dünya kocaman bir öküzün boynuzunda dururmuş, öküz bir balığın üstünde imiş, balık denizde, deniz de rüzgârın üstünde kat kat acayip bir apartman gibi duruyormuş; öküzün boynuzuna sinek konunca başını sallar, dünya sallanırmış, zelzele işte bundan olurmuş!

Şimdi şu adamların aklına bakın, eğer böyle bir şey olsa dünyanın her tarafı birden sallanmaz mı?

Halbuki bir yer allak bullak oluyor da, öbür tarafın haberi bile olmuyor. Hem bu bir sürü saçmayı akıl kabul eder mi?

Fen, dünyanın bir "küre" şeklinde olduğunu, boşlukta bulunduğunu bize dosdoğru haber veriyor. Fennin doğruluğunu bilirken, beyinsiz kafalardan çıkan bu saçmalara kim inanır?

İşin en fenası nerede biliyor musunuz? Bu adamlar, bu saçma şeyleri halka "Peygamber sözü" diye anlatırlardı.

Peygamber gibi "din akıldır" diyen açık fikirli bir zat nasıl olur da böyle akla uymayan saçmalan söyler?..

Peygamber sözü diye ne yalanlar söylenmiştir bilseniz... Bunun böyle olacağını anlayan, bit gibi halkın sırtından geçinen bazı ahlaksızların kendisine iftira edeceğini keşfeden Peygamber, vaktiyle "Size benim sözüm diye bir laf söylendi mi bakın, eğer Kur'an'a ve aklınıza uygunsa kabul edin; değilse, o laf benim sözüm olamaz" demiştir. Resmin bile günah olduğunu söylediklerini geçen sene okumuştunuz. Hep din namına tembel yatakları yapılmış, ölülere kandiller yakılarak Müslümanlıkta bir alay kiliseye benzeyen yerler açılmış, percerelerine sıtma bağlıyorum, muradım olsun diye iplikler bağlanmış, üfürükçülerin elleri öpülmüştür.

Ölüye kandil, mum, elektrik yakmaktansa, parasıyla vatanın evlatlarına okul açılsa, elektrikler konferans salonlarında yakılsa olmaz mıydı? Hiç doktor bakmazsa, ilaç alınmazsa, iplik bağlamakla hastalık geçer mi? Çalışmadan türbe ziyaret etmekle adamın isteği olur mu?

İşte çocuklar, aklınıza uymayan saçma şeylerin hiçbiri Müslümanlıkta yoktur.

CUMHURİYET DEVRİNDE MÜSLÜMANLIK

Çocuklar, siz ne mesutsunuz ki, Cumhuriyet devrinde yaşıyorsunuz. Kafanızda medreselerin köşelerindeki örümcekler yaşamıyor. İlim, fen öğrenerek günden güne zihniniz açılıyor, düşünceniz ilerliyor.

Çok teşekkür edin ki, Cumhuriyet, hep bu saçma şeyleri kökünden kazıdı. Medeniyet ışığı bu buzdan yapılma korkulukları eritti. Ne türbe kaldı, ne tekke...

Peygamber de zamanında bu adamlarla böyle uğraşmıştı. "Fal yoktur, gelecekten haber vermeye kalkan, adamın niyetine bakmaya yeltenen adamlar, üfürükçüler ve bunlara inananlar, Müslüman değildir" diye kaç kere söylemiş, tamamıyla köklerini kazımıştı.

"Hasta olunca doktorlara gidin, kendinizi tedavi ettirin. Her hastalığın muhakkak bir ilacı vardır" derdi. Hatta "İlim ikidir: Evvela doktorluk, ondan sonra din ilmi!" diye hekimliği din ilminden daha üstün tutmuştu.

Fakat sonradan gene bu düşünceler çıkmış, birtakım ahlaksızlar, bu fikirlerden istifade etmeye başlamışlardı. Çok şükür bu sefer de bunları Cumhuriyet yıktı...

Halkın cahil kalmasını kendi geçimlerine uygun gören bu hainler, halka başka dil öğretmezler, Avrupa ilmini öğrenenlere, Avrupa medeniyetini kabul edenlere "gâvur!" derlerdi. Peygamber'e gelince, o, "İlim ve hikmet, Müslümanın malıdır; nerede bulursanız alın, hikmetin nereden çıktığına bakmadan alın!" sözleriyle medeniyeti kabul etmemizi,

medeni elbise giymemizi, onların ilimlerini öğrenmemizi emrediyor.

Bütün bu sözlerden sonra artık anlamamız lazım ki, medeni dünyanın içinde bulunan Türkler de medenidir. Yemeleri içmeleri, giyinmeleri, konuşmaları, hep medeniyete uygundur. Medeni Türk çocuğu, masallara, akla uygun olmayan saçma laflara inanmaz. Medeni Türk memleketlerinde yer yer büyüklerimizin heykelleri yükselecek, heykeltıraşlık ve ressamlık ilerleyecek, fabrikalar açılacak... Ölen kara kuvvet bir daha dirilmeyecektir.

Doğru din de işte budur.

DİN İŞLERİ, DÜNYA İŞLERİNDEN AYRIDIR

Bir gün Peygamberimiz, hurma aşısı yapanları görmüş de "Böyle yapmayın, şöyle yapın" gibi bir şey söylemek istemiş, fakat sonra onların yaptıklarının doğru olduğunu anlayınca "Siz dünya işlerini benden daha iyi bilirsiniz" demişti. Anlıyorsunuz ya, din işi başka, dünya işi büsbütün başka.

Halbuki evvelce din işlerini gören kimseler, dünya işlerini de görmeye kalkarlardı. Padişahlar, peygamber vekili, "halife" adını almışlar, istedikleri gibi hüküm sürmeye başlamışlardı. Hocalar da bunların her dediklerine doğru derler, millete "Bir padişahta yedi peygamber kuvveti vardır" diye saçma şeyler söylerlerdi. Kısacası, din işleriyle dünya işleri ayrılmamıştı.

En küçük bir şey bile "dine uygun mudur, değil midir?" diye hocalara sorulur, sonra yapılırdı. Mesela tarihte okuduğumuz gibi, Avrupa'da matbaa icat edilmişti. Onlar kitaplarını matbaalarda basıyorlar, herkes ucuzca kitap alabiliyor, cahiller azalıyordu. Bizde ise hocalara sormak, onların gönüllerini yapmak şartıyla ne kadar zaman sonra matbaa açıldı, bu yüzden ne kadar ziyan ettik.

Bu söylediğimiz zamanlarda savaş, barış, hep hocaların hükmüyle olurdu. Milletin isteğini soran, menfaatini düşünen yoktu. Padişah, şeyhülislamla, hocalarla uyuştu mu, en olmayacak şeyler olur, kelleler uçurulur, ocaklar söndürülürdü.

Halbuki siz de bilirsiniz ki, din, vicdan işidir. Bir adam Allah'la Peygamber'e inanınca Müslüman olmuş olur. Onun bu inancının, imanının dünya işleriyle hiç alakası yoktur.

Oruç, namaz gibi din işlerini kutsal kitabımız olan Kur'an'dan veyahut hocalardan öğreniriz. Dünya işleri, milletimizin seçtiği vekillerin birbirleriyle konuşup anlaşarak yaptıkları kanunlarla, koydukları nizamlarla idare edilir. Bu kanunların dinle alakası yoktur. Zaten din, insanın inancına tabidir. Halbuki dünya işlerini idare eden kanunlar zamana göre, milletin ihtiyaçlarına göre değişir. Öyle bir şey bilmeyen, bir şeyden anlamayan adamlar, böyle

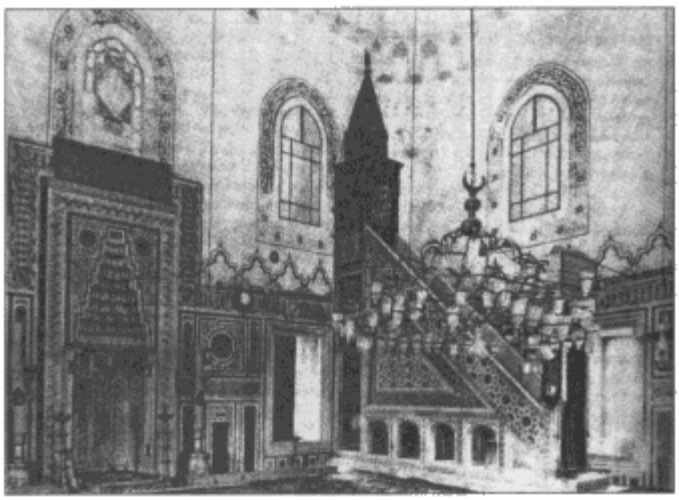
mühim işlere karışamazlar. Mesela büyük Gazi'miz bize yol göstermeseydi, biz de onun nurlandırdığı yola gitmeseydik bağımsızlığımızı elde edebilir miydik!

İslam dini de dünya işlerinin anlayan adamlara verilmesini emretmiştir. Peygamber, "Bir iş, ehli olmayan adama verilirse, o işin kıyameti kopar" demiştir.

Şu halde, din işleri, dünya işlerinden tamamıyla ayrıdır.

MÜSLÜMANLIKTA ALLAH'LA KUL ARASINA KİMSE GİREMEZ

Bilirsiniz ki çocuklar, Hıristiyanların papazları vardır ve papaz bulunmazsa ibadet edemezler. Halbuki bir Müslüman isterse evinde, isterse camide namazını istediği gibi kılabilir. Üç beş kişi bir araya toplanınca cemaatle namaz kılmak isterlerse içlerinden biri imam olur, öbürleri de ona uyarlar, namazlarını kılarlar. Anlıyorsunuz ya, Müslümanlıkta, papazlar gibi "din adamları" adını alan, din işlerini yapan ayrı bir sınıf yoktur. Müslümanların hepsi birbirine eşittir. Hele bu eşitlik, camilerimizde ne güzel görünür. Camiye giren kimseye "kimsin, necisin?" diye soran, yer gösteren, bu büyük adamdır diye ona en itibarlı yeri veren kimse yoktur. Camiye giren, kim olursa olsun boş bulduğu yere oturur. Yanındakinin büyüklüğüne küçüklüğüne bakmaz. Zaten insanlık gözünde de iş işleyen, emeğiyle geçinen adamların büyüğü küçüğü yoktur. Bir rençberle bir ressam, bir hamalla bir hükümet memuru kanuna göre haklara sahiptir. Görüyor musunuz çocuklar, Müslümanlık, tam bir insanlık yolu.

Mihrap ve minber

Müslümanlığa göre bütün kuvvetler, kudretler, duygular, Allah'tandır. O, bize bizden daha yakındır. Onun varlığını biz, kalbimizde duyar, varlığımızda anlarız. Allah, bizim isteklerimizi, aklımıza gelen, gönlümüzden geçen şeyleri bilir. Şu halde derdimizi, halimizi, arzumuzu ona

bildirmek için ortada başka birisine gerek yok...

Allah, bir zorba padişah değil ki vezirleri olsun, onun önüne çıkmak için kapıcılara, vezirlere yaranmamız lazım gelsin!.. Allah'ın ne durağı var, ne konağı. O, bizim gönlümüzde, onun kudreti bütün kâinatta. Onu hatırımıza getirir getirmez bizimle beraber.

Atalarımız da bu hakikati anlamışlar da "Allah'la kul arasına kimse giremez" demişlerdir. Ne doğru söz...

Halbuki Cumhuriyetten evvelki zamanlarda kendilerine "şeyh" adını veren bazı adamlar, millete bu hakikati söylemezler, Allah'la kul arasında adeta birer komisyoncu geçinirlerdi. Saf halk da isteklerini Allah'tan istemezlerdi de bu şeyhlerden, evliya mezarlarından isterler, "Şu işim olursa filan türbeye şu kadar mum, bu kadar zeytinyağı götüreyim" diye adeta rüşvet vaat ederlerdi. Zaten türbe sahiplerinin istedikleri de buydu.

Halbuki kutsal kitaplarımız bize, "Yarabbi, biz yalnız sana ibadet eder ve yalnız senden yardım isteriz" dememizi emrediyor. Müslümanlıkta yalnız milletine, vatanına fazla hayrı dokunan kimsenin mevkii yüksektir. Fakat bu büyüklük, bu yükseklik de Allah yanındadır; çünkü Müslüman yaptığı hayrı bir menfaat bekleyerek yapmaz.

Şu halde, herkes birbirine eşittir; Müslümanlıkta din reisleri, peygamber vekilleri yoktur ve olamaz…

DÜNYADAKİ MÜSLÜMANLAR

Çocuklar, şu yukarıdaki haritaya bakın!

Göreceksiniz ki, dünyadaki Müslümanlar yalnız biz değiliz. Amerika'nın, Avrupa'nın, Asya'nın çeşitli yerlerinde halkı Müslüman olan birçok memleketler var...

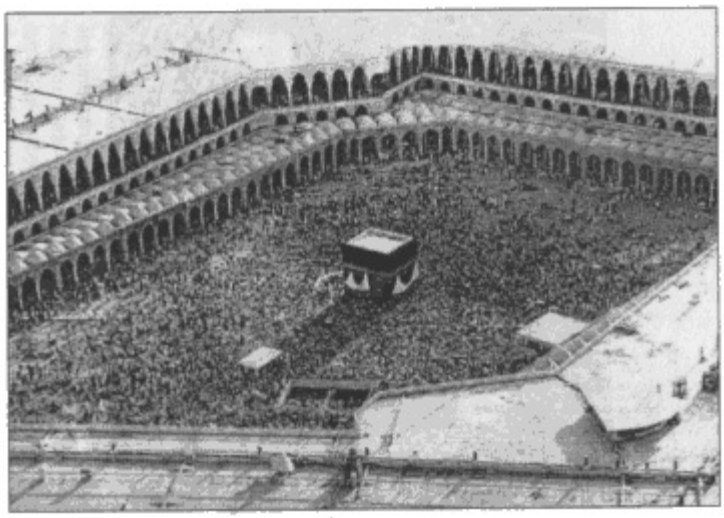
Suriye'de pek az bulunan Hıristiyan Araplardan başka bütün Arabistan kıtası Müslüman; Asya'da, İran, Afganistan tamamen Müslüman; Türkistan, Hindistan ve Çin'de de birçok

Müslüman var. Avrupa'da Müslümanlar, ta Avrupa içlerine kadar, Afrika'da da Mısır, Trablusgarp, Cezayir, Fas'tan başlayarak Sahrayı Kebir'i aşıp, ta aşağılara kadar yayılmışlar.

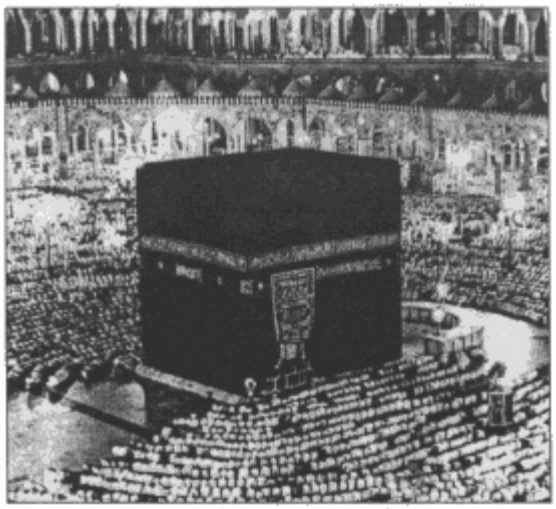
Peygamber vefat ettikten sonra yerine geçen cumhurreisleri ve onlardan sonra kurulan Arap devletleri zamanında Müslümanlık ilerlemiş, etrafa yayılmıştır. Tarihte okuduğunuz gibi, Türkler de Müslümanlığı kabul etmişler, aklı her şeyden üstün tutan bu doğru ve sade dine girmişlerdir.

Peygamber'in vefatından sonra birtakım yeni ihtiyaçlar doğmuş, zaman ilerlemiş, fikirler değişmişti. Onun için âlimler, Kur'an'ı Kerim'i, Peygamber'in sözlerini, Peygamber'in zamanında Müslüman olanların, yani sahabenin hareketlerini araştırmışlar, herkes, Müslümanlığın esaslarına, yani Allah'ın varlığına, birliğine, Peygamber'in doğru bulunduğuna dokunmamak şartıyla, aptesi, namazı, Allah'ın başka emirlerini Kur'an'dan, hadisten ve sahabenin hareketlerinden çıkarıp, fikrine, aklına uygun bir şekilde kabul etmiş, kendine göre bir yol tutmuştur.

İşte bundan anlaşılıyor ki, İslam dini, her asra uygun bir dindir. Fikirlerin değişmesine, asrın ihtiyaçlarına göre, akla uygun bir şekilde kabul edilebilir. Zaten Müslümanlıktaki "fikir hürriyeti" başka dinlerde yoktur ve bunun içindir ki, bu kadar geniş bir ülkeyi kaplamıştır.

Mekke ve Kâbe

Kâbel Muazzama

MÜSLÜMAN MİLLETLERİN İÇİNDE EN KUVVETLİ MİLLET TÜRKLERDİR

Biz Türklerden başka İslam dinine uymuş birçok milletler var.

Araplar, Acemler, Tatarlar, Afganlılar, Hintliler... hep Müslümandır. Evvelce birçok devletler kuran Müslüman milletleri, sonradan çalışmamaya, bazı şarlatan ve hain adamlara uyarak tembellik etmeye başladıklarından, bu hükümetlerin birçoğu mahvolmuş, yabancı din sahibi milletlerin esiri olmuşlardır.

Bugün Müslüman devletleri arasında bağımsızlığına sahip Acemistan ve Afganistan var. Fakat bütün Müslüman milletlerin en kuvvetlisi, bağımsızlığına adamakıllı sahip bulunanı, Türklerdir.

Çünkü Türk, tamamıyla uyandı ve saçma fikirleri, saçma fikir sahiplerini başından attı; medeniyete uydu, medeniyet âlemine karıştı. Medeni idare olan Cumhuriyet'i kabul ve ilan etti. Türk anladı ki, Allah kuru duayı kabul etmiyor. Allah'ın kuvveti olan kendi kuvvetine güvendi, silahına sarıldı. Dört bucaktan kendini boğmak için vatanına saldıran, bağımsızlığına diş bileyen düşmanları mağlup etti.

Düşmanlar, Türk'ü öldü zannederlerken, Türk, onlara dirildiğini gösterdi; Allah'ın emri yerini buldu ve Türk bağımsızlığı kurtuldu.

Bundan sonra Türk, kendisine bu saadeti veren büyük Gazi'nin nurlandırdığı Cumhuriyet ve medeniyet yolunda yürüdükçe, düşmanlar ona dokunamayacak ve bağımsızlığını daima muhafaza edecektir.

Türk çocuğu da, medeniyet ve Cumhuriyet yavrusudur. Gazi'nin ona emanet ettiği

Cumhuriyet'i yaşatacak ve yaşayacaktır.

HER MİLLET, ALLAH'A KENDİ DİLİ İLE HİTAP EDER

Çocuklar, biliyorsunuz ki, Hazreti Muhammet Mekkeliydi, anadili de Arapçaydı. Fakat kurduğu din, İslam dini yalnız Araplara değil, bütün insanlara aittir. İslam dininde olanlar, Müslümanlar da yalnız Araplardan ibaret değildir. Biz, Türk olduğumuz, anadilimiz Türkçe olduğu halde Müslümanız.

Müslümanlık, bütün insanlara ait bir din olduğundan, bu dine mahsus tek bir dil olamaz. Her millet, Allah'a kendi dili ile hitap eder, istediklerini kendi diliyle ister, kendi diliyle şükreder.

Bir Türkün, anlamını bilmediği, anlamadığı Arapça ile Allah'a hitap etmesi, adeta papağanın konuşmasına benzer. Böyle bir hitap, böyle bir dua, elbette ruhtan doğmaz. Allah'a karşı samimi olmak, bütün duygularımızı, isteklerimizi, duyduğumuz, istediğimiz gibi söylemek için mutlaka Türkçe söylememiz, kendi anadilimizle hitap etmemiz lazımdır.

Halbuki evvelce bütün dualar, hatta cuma ve bayram günleri bir nutuk demek olan hutbeler bile Arapça okunur, halk da, ne söylediğini ve ne de dinlediğini bilirdi. Manasını anlamadığı şeyleri dinlemeye çalışırken uyuklardı.

Artık böyle akla uymayan saçma şeyler olmaz. Hepimiz Allah'ımıza kendi dilimizle hitap ediyor, duygularımızı kendi dilimizle söylüyoruz. İşte bu da, bu iyilik de Cumhuriyet sayesinde olmuştur.

KUR'AN'I KERİM'DEKİ SÖZLERDEN

Başlangıç, "Fatiha" Suresi:

(1) Bismillâhirrahmannirrahim (2) Elhamdülillâhi rabbil'âlemin (3) Errahmanirrahim (4) Malikiyevmiddin (5) İyyâkenabüdü ve iyyakenestain (6) ihtinessıratel müstakim (7) Sıratellezine en'amte aleyhim gayrilmağdûbi aleyhim veleddâlin Âmin. (1)

-Türkçesi-

(1) Bağışlayıcı ve merhamet sahibi Allah'ın adı ile başlarım. (2) Hamt, âlemleri kemale götürmek suretiyle terbiye eden Allah'adır. (3) Allah bağışlayıcı ve çok merhametlidir. (4) Din gününün sahibidir. (5) Yarabbi! Biz, yalnız sana ibadet eder ve yalnız senden yardım isteriz. (6) Bizi doğru yola götür. İyi adamlara bir nimet olan verdiğin doğru yola!..

Gazabına uğrayanların yanlış yol sahiplerinin yoluna değil!.. Duamızı kabul et!..

Dipnot:
1 "Âmin" sözü Kur'an'dan değildir.

MÜSLÜMANLAR ALLAH'I NASIL TANIR?

İhlâs Suresi:

Bismillâhirrahmanirrahim, (1) Kulhüvallahü ahat (2) Allahüssamed (3) Lemyelid (4) Velemyuled (5) Velemyekün lehu küfüven ahat.

-Türkçesi-

Bağışlayıcı ve merhamet sahibi Allah'ın adı ile başlarım. (1) De ki, Allah birdir. (2) Bir şeye muhtaç değildir. Halbuki, her şey ona muhtaçtır. (3) Ondan kimse doğmamıştır. (4) O da kimseden vücuda gelmemiştir. (5) Hiçbir kimse, onun derecesine yükselemez.

SON

MUALLİM ABDÜLBAKİ (GÖLPINARLI)
(12 Ocak 1900, İstanbul - 25 Ağustos 1982, İstanbul)

Babası Ahmet Agâh Efendi, Rusçuk'ta Ahmet Midhat Efendi'nin yanında yetişen, uzun yıllar Tercümanı Hakikat'te çalışan, basın mensupları arasında "Şeyhülmuhabirin" ve "Baba" diye anılan bir gazeteciydi. Azerbaycan, Gence'nin Gölpınar köyünden göç etmişlerdi.

Gölpınarlı, babasının ölümü üzerine Gelenbevi İdadisi'nin son sınıfından ayrılmak zorunda kaldı, bir süre kitapçılık ve ilkokul öğretmenliği yaptı. 1927'de Erkek Muallim Mektebi'ni, 1930'da İstanbul Darülfünun Edebiyat Fakültesi'ni bitirdi. Konya, Kayseri, Balıkesir ve Kastamonu liseleri ile İstanbul Haydarpaşa Lisesi'nde edebiyat dersleri verdi. Edebiyat Fakültesi'nde metinler şerhi okuttu. Ankara'da Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi'nde İslam-Türk tasavvuf tarihi ve edebiyatı okuturken (1945) Türk Ceza Kanunu'nun 141. maddesine aykırı davrandığı gerekçesiyle tutuklandı. 10 ay hapis yattıktan sonra aklandı görevine geri döndü. 1949'da kendi isteğiyle emekliye ayrıldı.

Gölpınarlı, 1927-1933 yılları arasında ilkokullar için uzun süre okutulan ders kitapları yazdı. Cumhuriyet Çocuğunun Din Dersleri bunların en başta gelenleridir. Türkiyat Mecmuası, İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Mecmuası ve Şarkiyat Mecmuası gibi yayın organlarında edebiyat tarihi ve futüvvetle ilgili çok sayıda makale yayımladı, Türk Ansiklopedisi ile İslam Ansiklopedisi'ne çeşitli maddeler yazdı. Melâmilik ve Melâmiler (1931) ve Kaygusuz-Vizeli Alâeddin'den (1933) sonra, 1936'da doktora tezi olarak hazırladığı Yunus Emre, Hayatı Sanatı, Şiirleri'ni yayımladı. Onu Yunus Emre ile Âşık Paşa ve Yunus'un Batıniliği (1941) ve Pir Sultan Abdal (1943; Pertev Naili Boratav ile birlikte) izledi. Gölpınarlı, Celaleddin Rumi'nin (Mevlânâ) Mesnevi'sini (1941-46, 6 cilt) Türkçeye çevirdi. Yunus Emre Divanı'nı (1948, 2 cilt) yayıma hazırladı.

Gölpınarlı'nın 1945'te yayımladığı Divan Edebiyatı Beyanındadır'da yer alan edebiyat eleştirisi tartışmalara yol açtı. Kitabın savına göre divan edebiyatı İran edebiyatının kötü bir taklidiydi; toplum sorunlarıyla ilgilenmiyor, insanları uyuşukluk ve tembelliğe iterek hayalcilik ve kadere boyun eğmeye özendiriyordu. Gölpınarlı, Mevlânâ Celaleddin (1951), Mevlânâ'dan Sonra Mevlevilik (1953), Mevlevi Adap ve Erkânı (1963) ve Mesnevi Şerhi'nde (1973, 6 cilt) Mevleviliğin dünya görüşünü işleyerek yorumladı. Tasavvuf, tasavvuf edebiyatı, mezhepler ve tarikatlar konusunda da Menâkıb-ı Hacı Bektaş-ı Veli (1958), Alevî, Bektaşî Nefesleri (1963), 100 Soruda Türkiye'de Mezhepler ve Tarikatlar (1969), 100 Soruda Tasavvuf (1969), Türk Tasavvuf Şiiri Antolojisi (1972), Tasavvuftan Dilimize Geçen Deyimler ve Atasözleri (1977) gibi geniş kapsamlı çalışmalar yayımladı. Öbür yapıtları arasında Şeyh Galip, Hayatı, Sanatı, Şiirleri (1953), Nailî-i Kadim, Hayatı, Sanatı, Şiirleri (1953), Kaygusuz Abdal-Hatayi-Kul Himmet (1953), Nesimî-Usulî-Ruhî(1953), Divan Şiiri (1954-55; 4 kitap), Oniki İmam (1958), Nasreddin Hoca (1961), Yunus Emre, Risâlat al-Nushiyye ve Divan (1965), Simavna Kadısı Oğlu Şeyh Bedreddin (1966), Hz. Muhammed ve İslam (1969), Şeyh Galip, Seçmeler (1971), Hurufilik Metinleri Katalogu (1973), Hayyam ve Rubaileri (1973), Müminlerin Emiri Hz. Ali (1978), Tarih Boyunca İslam Mezhepleri ve Şiilik (1979) sayılabilir. Gölpınarlı'nın ayrıca bir Kur'an çevirisi (Kur'an-ı Kerim ve Meali, 1955) vardır.